

**GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI
GMINY WOLA MYSŁOWSKA**

Spis treści

I. Podstawowe pojęcia rewitalizacji.....	3
2. Charakterystyka gminy	5
3. Metodologia opracowania.....	7
4. Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji.....	12
4.1. Sfera społeczna.....	12
4.1.1. Bezrobocie.....	12
4.1.2. Problemy społeczne.....	13
4.1.3. Bezpieczeństwo	15
4.1.4. Poziom uczestnictwa w życiu publicznym	16
4.2. Sfera gospodarcza	17
4.2.1. Przedsiębiorczość mieszkańców	17
4.3. Sfera środowiskowa	19
4.4. Sfera przestrzenno – funkcjonalna.....	20
4.5. Sfera techniczna	21
4.6. Podsumowanie zjawisk negatywnych i potencjałów podobszarów rewitalizacji.....	23
5. Opis powiązań gminnego programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi gminy.....	25
6. Opis wizji stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji.	27
7. Cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań.....	27
8. Opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych i ich ramy finansowe.	29
8.1. Lista planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.	29
8.2. Charakterystyka pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	32
9. Mechanizmy integrowania działań, o których mowa w pkt 4, oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych.	32
10. Opis struktury zarządzania.....	33
11. System monitorowania i oceny gminnego programu rewitalizacji.....	35
11.1. Monitoring programu.....	35
11.2. Zasady, tryb i metody przeprowadzenia ewaluacji.	35
11.3. Zasady i tryb aktualizacji programu.....	36
12. Określenie niezbędnych zmian w uchwałach.....	37
13. Specjalna strefa rewitalizacji.....	38
14. Realizacja gminnego programu rewitalizacji w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego.	38
Spis rysunków	39
Spis tabel.....	39
Załączniki.....	39

I. PODSTAWOWE POJĘCIA REWITALIZACJI

W celu właściwego i jednoznacznego zrozumienia istoty i specyfiki gminnych programów rewitalizacji, poniżej przedstawiono definicje zastosowanych pojęć¹:

- 1) **Rewitalizacja** - to kompleksowy proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji. Rewitalizacja zakłada optymalne wykorzystanie specyficznych uwarunkowań danego obszaru oraz wzmacnianie jego lokalnych potencjałów (w tym także kulturowych) i jest procesem wieloletnim, prowadzonym przez interesariuszy tego procesu, w tym przede wszystkim we współpracy z lokalną społecznością.
- 2) **Interesariusze rewitalizacji** - to wszystkie osoby i instytucje (publiczne i prywatne), w szczególności: mieszkańcy gminy w szczególności mieszkańcy obszaru rewitalizacji, właściciele/użytkownicy nieruchomości i podmioty nimi zarządzające, podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą (bez względu na jej formę prawną), społeczną (w tym stowarzyszenia i fundacje oraz grupy nieformalne), jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne oraz organy władzy publicznej realizujące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa. Rewitalizacja powinna być prowadzona przy udziale interesariuszy rewitalizacji w formie partycypacji społecznej obejmującej przygotowanie, prowadzenie i ocenę rewitalizacji w sposób zapewniający ich aktywny udział, w tym poprzez uczestnictwo w konsultacjach społecznych oraz w pracach Komitetu Rewitalizacji.
- 3) **Gminny Program Rewitalizacji** - opracowany, przyjęty przez radę gminy i koordynowany przez samorząd wieloletni program działań w sferze przestrzeni, środowiska, społeczeństwa gospodarki, zmierzający do wyprowadzenia danego obszaru z sytuacji kryzysowej oraz stworzenia warunków do jego dalszego rozwoju. Ma na celu wyprowadzanie ze stanu kryzysowego obszaru/ów zdegradowanych poprzez działania całościowe (powiązane wzajemnie przedsięwzięcia obejmujące kwestie społeczne oraz gospodarcze lub przestrzenno-funkcjonalne lub techniczne lub środowiskowe), integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki, skoncentrowane terytorialnie i prowadzone w sposób zaplanowany oraz zintegrowany.
- 4) **Stan kryzysowy** - obszar gminy na którym występuje **koncentracja negatywnych zjawisk społecznych** (w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, wysokiej liczby mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (t.j. - Dz.U. 2022 poz. 2240), niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym) na którym **współwystępują negatywne zjawiska w co najmniej jednej z następujących sfer:**
  - a) **gospodarczej** (w szczególności w zakresie niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw);
  - b) **środowiskowej** (w szczególności w zakresie przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia, ludzi bądź stanu środowiska);
  - c) **przestrzenno-funkcjonalnej** (w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niedostosowania infrastruktury do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych);
  - d) **technicznej** (w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz niefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności, ochrony środowiska i zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami).

¹ Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (t.j. - Dz.U. 2021 poz. 485).

Skalę negatywnych zjawisk odzwierciedlają mierniki rozwoju opisujące powyższe sfery, które wskazują na niski poziom rozwoju lub dokumentują silną dynamikę spadku poziomu rozwoju, w odniesieniu do wartości dla całej gminy.

- 5) **Obszar rewitalizacji** - obszar obejmujący **całość lub część obszaru zdegradowanego**, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, o których mowa w pkt. 4, na którym, z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego, zamierza się prowadzić rewitalizację. **Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary**, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, lecz **nie może obejmować terenów większych niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkałych przez więcej niż 30% mieszkańców gminy**. W skład obszaru rewitalizacji mogą wejść niezamieszkałe tereny przemysłowe (w tym portowe i wydobywcze), powojenne lub pokolejowe, wyłącznie w przypadku, gdy działania możliwe do przeprowadzenia na tych terenach przyczynią się do przeciwdziałania negatywnym zjawiskom społecznym.

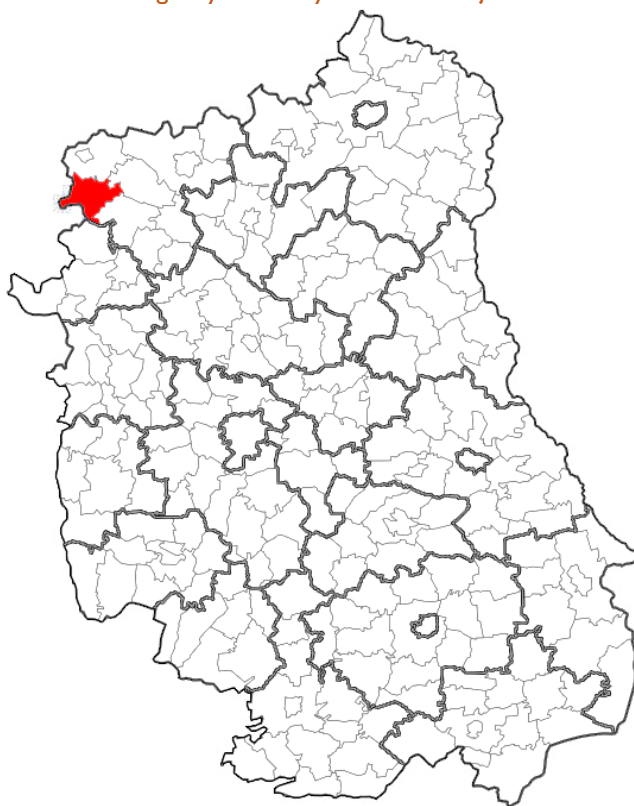
2. CHARAKTERYSTYKA GMINY

Położenie geograficzno-przestrzenne

Gmina Wola Mysłowska położona jest w północno - zachodniej części województwa lubelskiego, w powiecie łukowskim, w odległości 33 km na południowy zachód od miasta Łuków. Główna miejscowość gminy - Wola Mysłowska znajduje się w odległości około 100 km od stolicy województwa – Lublina i kraju - Warszawy. Jest gminą typowo rolniczą zamieszkała przez 4 786 mieszkańców (stan na 31.12.2020 r.), zajmuje powierzchnię 12 115,5 ha (121,155 km²) i bezpośrednio graniczy z jednostkami samorządu terytorialnego:

- od północy z gminą wiejską Stoczek Łukowski;
- od wschodu z gminami: Stanin i Krzywda;
- od południa z gminą Kłoczew w powiecie ryckim;
- od zachodu z gminami: Żelechów i Miastków Kościelny w powiecie garwolińskim (woj. mazowieckie).

Rysunek I. Położenie gminy Wola Mysłowska w województwie lubelskim.

źródło: <http://wikipedia.pl>.

Gminę Wola Mysłowska tworzy 21 miejscowości wiejskich, które w zakresie realizacji zadań administracyjnych zorganizowane zostały w 21 sołectw: Baczków, Błażków, Ciechomin, Dwornia, Dychawica, Germanicha, Grudź, Jarczew, Kamień, Ksawerynów, Lisikierz, Mysłów, Nowy Świat, Osiny, Powały, Stara Huta, Świder, Wandów, Wilczyska, Wola Mysłowska i Wólka Ciechomska.

Historia gminy

Pierwsze informacje historyczne dotyczące terenu Gminy Wola Mysłowska pochodzą z XVI wieku i odnoszą się do dwóch majątków Wilczyskach i Jarczewie.

Wilczyska to miejscowość o ponad 500-letniej tradycji. Na początku XV wieku wybudowano zamek, twierdzę w obronie przed Tatarami. Zamek został spalony w czasie szwedzkiego najazdu w XVII wieku, następnie na terenach parku wybudowano dzisiejszy dwór. Jest częścią zespołu dworskiego, który składa się z parku, bramy wjazdowej i dworu. W pobliżu znajdują się ruiny zamku. Budynek powstał w II połowie XVIII wieku. Park urządzono w na

przełomie XVIII i XIX wieku. Do 1946 r. posiadłość Wilczyska należała do rodziny Korzybskich przez około 200 lat. W 1946 roku została skonfiskowana i upaństwowiona przez rząd komunistyczny.

Pierwsza informacja o wsi Jarczew, pochodzi z 1437 r. Właścicielami majątku stawali się kolejno: Andrzej i Stanisław Ciołkowie w 1483 roku, Benedykt Jarczewski w 1508 roku, Andrzej Jarczewski i Marcin Trojanowski w 1569 roku, oraz następnie Adam, Stanisław, Jan, Joanna Aleksandra i Marcin Trojanowscy. Jednak największy rozkwit Jarczewa nastąpił w połowie osiemnastego wieku, kiedy to majątek przeszedł w ręce rodziny Podoskich. Jerzy Podoski ożenił się ze szwagierką prezydenta Ignacego Mościckiego. To sprawiło, że Jarczew w okresie dwudziestolecia międzywojennego stał się centrum życia towarzyskiego rządu polskiego.

3. METODOLOGIA OPRACOWANIA

Gminny Program Rewitalizacji jest opracowywany w oparciu o wymagania ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji² oraz praktyczne wskazówki zawarte w publikacjach Ministerstwa Rozwoju i Technologii: *Delimitacja krok po kroku. Metoda wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na potrzeby Gminnych Programów Rewitalizacji*³, *Gminny Program Rewitalizacji. Praktyczny poradnik dla mieszkańców i władz lokalnych*⁴, a także w oparciu o dobre praktyki programów rewitalizacji i doświadczenie eksperckie.

Obszar rewitalizacji

Obszar rewitalizacji został wyznaczony w trybie art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (dalej: UoR) uchwałą Nr XXIX/186/2022 Rady Gminy Wola Mysłowska z dnia 13 czerwca 2022 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji⁵. Obszar rewitalizacji gminy obejmuje powierzchnię 2 346,10 ha (19,36% powierzchni gminy) na którym mieszka 850 osób (17,76% ludności gminy) w postaci czterech sołectw w których zdiagnozowano sytuację kryzysową (Tabela 1, Rysunek 2):

- w 2 sferach: społecznej i technicznej - **podobszar rewitalizacji 1** - sołectwo **Lisikierz** i **podobszar rewitalizacji 4** - sołectwo **Wandów**;
- w 2 sferach: społecznej i gospodarczej - **podobszar rewitalizacji 2** - sołectwo **Ksawerynów** oraz **podobszar rewitalizacji 3** - sołectwo **Mysłów**.

Tabela 1. Dane podobszarów rewitalizacji.

	Liczba mieszkańców		Powierzchnia	
	osoby	%	ha	%
Podobszar rewitalizacji 1 - Lisikierz	108	2,26%	298,10	2,46%
Podobszar rewitalizacji 2 - Ksawerynów	136	2,84%	333,8	2,76%
Podobszar rewitalizacji 3 - Mysłów	374	7,81%	1 249,5	10,31%
Podobszar rewitalizacji 4 - Wandów	232	4,85%	464,7	3,84%
Obszar rewitalizacji - Łącznie	850	17,76%	2 346,10	19,36%
Gmina - Łącznie	4 786		12 115,50	

Gminny program rewitalizacji został sporządzony na mocy uchwały Nr XXX/190/2022 Rady Gminy Wola Mysłowska z dnia 6 lipca 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji⁶.

Źródła danych

Szczegółową diagnozę podobszarów rewitalizacji przeprowadzono w oparciu o zgromadzoną dokumentację oraz dane ilościowe i jakościowe dotyczące gminy Wola Mysłowska. Dane pozyskano z: Urzędu Gminy, Ośrodka Pomocy Społecznej, Powiatowego Urzędu Pracy w Łukowie, Komendy Powiatowej Policji/Komisariat Policji w Stoczku Łukowskim, a także ogólnodostępnych baz danych właściwych w zakresie merytorycznym w tym instytucji samorządowych i jednostek administracji zespolonej szczebla wojewódzkiego i krajowego: Głównego Urzędu Statystycznego (Bank Danych Lokalnych), Państwowej Komisji Wyborczej, Krajowego Rejestru Sądowego, Rejestru stowarzyszeń starostwa powiatowego, PGW Wody Polskie, GDOŚ, GIOŚ, bazy CEiDG, Geoportalu INSPIRE.

² Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (t.j. - Dz.U. 2021 poz. 485).

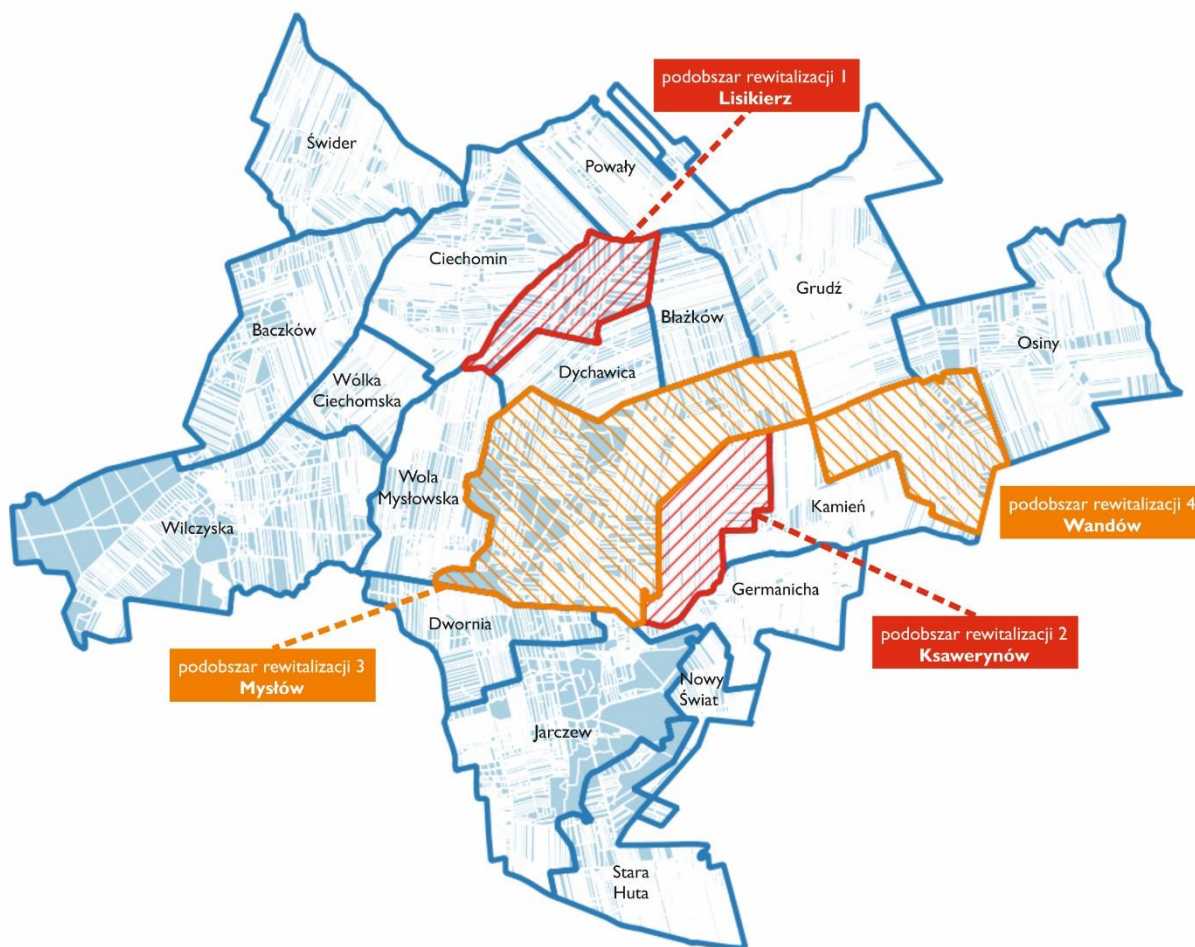
³ źródło: <https://www.gov.pl/web/rozwoj-technologie/delimitacja-krok-po-kroku>

⁴ źródło: <https://www.gov.pl/web/rozwoj-technologie/gminny-program-rewitalizacji-praktyczny-poradnik-dla-mieszkanow-i-wladz-lokalnych>

⁵ źródło: https://wolamyslowska.bip.lubelskie.pl/index.php?id=59&action=details&document_id=1770537

⁶ źródło: https://wolamyslowska.bip.lubelskie.pl/index.php?id=59&action=details&document_id=1795245

Rysunek 2. Podobszary rewitalizacji w gminie Wola Mysłowska.

źródło: opracowanie na podstawie mapy w skali 1:5000 stanowiącej załącznik do uchwały Rady Gminy Wola Mysłowska w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Kluczowymi dokumentami źródłowym była *Strategia Rozwoju Gminy Wola Mysłowska na lata 2021-2030*⁷ oraz gminne dokumenty strategiczne: *Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wola Mysłowska na lata 2021-2030*⁸, *Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2021-2024*⁹, *Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Wola Mysłowska na lata 2021-2025*¹⁰, *Program Usuwania Wyrobów Zawierających Azbest dla Gminy Wola Mysłowska na lata 2009-2032*¹¹, *Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Wola Mysłowska na lata 2015-2020 z perspektywą do roku 2030*¹², *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wola Mysłowska*¹³, *Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Wola Mysłowska*¹⁴ oraz Raporty o stanie gminy.

Wskaźniki

⁷ uchwała nr XXIII/135/2021 Rady Gminy Wola Mysłowska z dnia 9 lipca 2021 r.

⁸ uchwała nr XXVI/150/2021 Rady Gminy Wola Mysłowska z dnia 30 listopada 2021 r.

⁹ uchwała nr XXVI/151/2021 Rady Gminy Wola Mysłowska z dnia 30 listopada 2021 r.

¹⁰ uchwała nr XXVI/152/2021 Rady Gminy Wola Mysłowska z dnia 30 listopada 2021 r.

¹¹ uchwała nr XIX/148/08 Rady Gminy Wola Mysłowska z dnia 20 listopada 2008 r.

¹² uchwała nr XIII/68/2020 Rady Gminy Wola Mysłowska z dnia 28 lutego 2020 r.

¹³ uchwała nr IX/50/2019 Rady Gminy Wola Mysłowska z dnia 4 listopada 2019 r.

¹⁴ uchwała nr X/83/2004 Rady Gminy Wola Mysłowska z dnia 19 marca 2004 r. (Dz.Urz.Woj.Lub. Nr 8 z 11.05.2004 r., poz. 1402) ze zmianami wynikającymi z uchwał: nr III/13/2006 z dnia 19 grudnia 2006 r., nr VI/31/2011 z dnia 29 kwietnia 2011 r., nr XVI/88/2012 z dnia 17 sierpnia 2012 r., nr XVII/96/2020 z dnia 6 listopada 2020 r., nr XXVII/157/2021 z 30 grudnia 2021 r.

Analizę zjawisk negatywnych oraz lokalnych potencjałów przeprowadzono w odniesieniu do pięciu sfer, o których mówi art.9 ust. 1 ustawy o rewitalizacji z zastosowaniem analizy wielokryterialnej polegającej na porównaniu wartości wskaźników oraz ich koncentracji przestrzennej. Posłużono się w tym celu **wymiarami statystycznymi** (danymi) dostępnymi w statystyce publicznej oraz pozyskanymi od instytucji, które następnie przekształcono do poziomu unikalnych wskaźników, adekwatnych do charakteru mierzonych zjawisk. W części dotyczącej ogólnego opisu badanego zjawiska i zachodzących w nim tendencji, zastosowano dane przekrojowe za okres referencyjny 5 lat wstecz (2016 – 2020), natomiast dla obliczenia wartości wskaźników służących do wyznaczania obszaru zdegradowanego przyjęto dane za 2020 r.

W celu właściwego metodologicznie odzwierciedlenia skali badanych zjawisk zastosowano 26 standaryzowanych **wskaźników jednostkowych**. Zastosowane jednostki miar tych wskaźników odzwierciedlają specyfikę badanych zjawisk i co do zasady zostały ustandaryzowane w przeliczeniu na statystycznych 100 mieszkańców lub 100 ha powierzchni. W przypadku specyficznych zjawisk w sferze przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej, dla których brak odniesienia w publicznych statystykach lub brak ujednoliconej metodologii ich obliczania, wykorzystano jednostki miar stosowane przez instytucje udostępniające te dane, względnie przedstawiono je w formie opisowej dokonując, co najmniej podstawowej kwantyfikowalności w postaci oceny jakościowej (np. dwustopniowej: tak/nie).

Wskaźniki zostały zagregowane do 8-iu **wskaźników syntetycznych**, które zostały przypisane do każdej ze sfer i pozwalają na obiektywne określenie zróżnicowania zagrożeń i potencjałów podobszarów rewitalizacji na tle gminy.

Rysunek 3. Schemat metodologiczny.

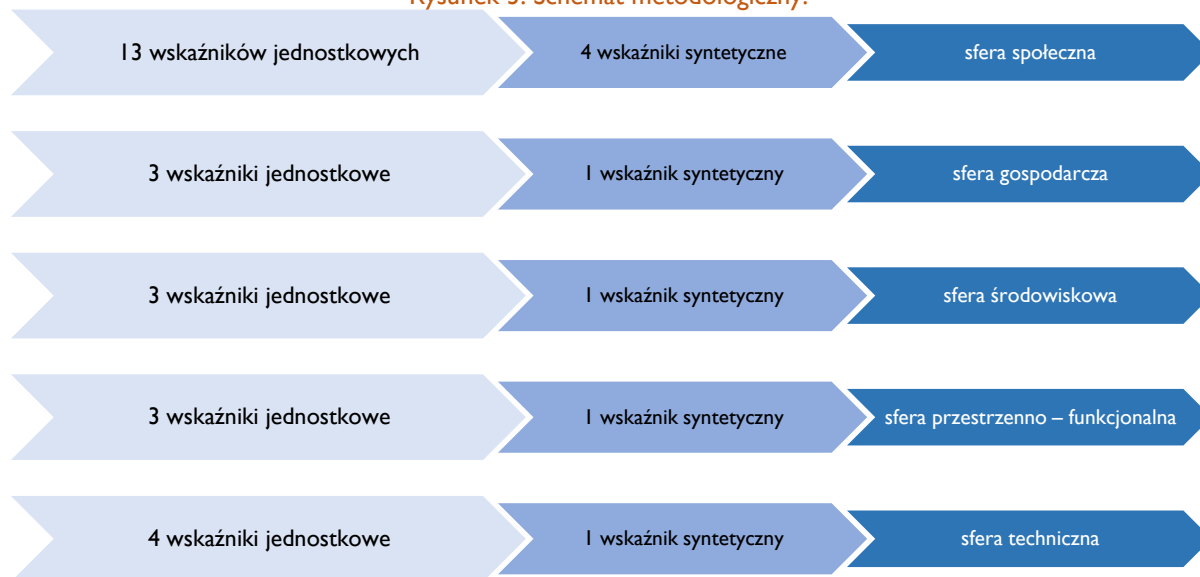

Tabela 2. Wskaźniki analityczne.

Sfera Społeczna

Wskaźnik syntetyczny	Wskaźnik jednostkowy	Jednostka miary	Wymiar statystyczny	Jednostka miary	Źródło danych
Bezrobocie	Bezrobocie	wartość na 100 mieszkańców	Liczba bezrobotnych - ogółem	osoba	Powiatowy Urząd Pracy w Łukowie
	Bezrobocie kobiet		Liczba bezrobotnych kobiet	osoba	
	Długotrwałe bezrobocie		Długotrwałe bezrobotni (pow. 24 m.)	osoba	
Problemy społeczne	Ubóstwo	wartość na 100 mieszkańców	Liczba osób, którym przyznano świadczenie z pomocy społecznej z powodu ubóstwa	osoba	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Woli Myśłowskiej
	Niepełnosprawność		Liczba osób, którym przyznano świadczenie z	osoba	

	Ochrona macierzyństwa		<p>pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności</p> <p>Liczba osób, którym przyznano świadczenie z pomocy społecznej z powodu potrzeby ochrony macierzyństwa w tym wielodzietności</p>	osoba	
Bezpieczeństwo	Działania ratownicze	na 100 ha powierzchni	Liczba działań ratowniczych OSP	wyjazdy	Urząd Gminy Wola Mysłowska
	Wykroczenia	wartość na 100 mieszkańców	Liczba ujawnionych wykroczeń (bez mandatów karnych)	zdarzenia	Komisariat Policji w Stoczku Łukowskim
	Przestępstwa		Liczba przestępstw kryminalnych	zdarzenia	Komisariat Policji w Stoczku Łukowskim
	Przemoc domowa		Liczba założonych „Niebieskich kart”	szt.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Woli Mysłowskiej
Poziom uczestnictwa w życiu publicznym	Aktywność społeczna	na 100 mieszkańców	Liczba zarejestrowanych organizacji pozarządowych (NGO)	szt.	Krajowy Rejestr Sądowy; Rejestr - Powiat Łukowski
	Uczestnictwo lokalne		Liczba uczestników zebrań sołeckich	osoba	Urząd Gminy Wola Mysłowska
	Frekwencja wyborcza	ilość wyborów poniżej średniej	Frekwencja w wyborach powszechnych	%	Państwa Komisja Wyborcza

Sfera Gospodarcza

Wskaźnik syntetyczny	Wskaźnik jednostkowy	Jednostka miary	Wymiar statystyczny	Jednostka miary	Źródło danych
Przedsiębiorczość mieszkańców	Podmioty gospodarcze	wartość na 100 mieszkańców	Liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą	szt.	Baza CEiDG
	Nowe podmioty gospodarcze		Liczba nowo zarejestrowanych osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą	szt.	
	Zaprzestana działalność gospodarcza		Liczba osób fizycznych, które wykreśliły działalność gospodarczą	szt.	

Sfera Środowiskowa

Wskaźnik syntetyczny	Wskaźnik jednostkowy	Jednostka miary	Wymiar statystyczny	Jednostka miary	Źródło danych
Ochrona przyrody i zagrożenia	Zagrożenie powodziowe	ocena opisowa	Położenie na obszarach zagrożonych wystąpieniem powodzi	n.d.	Geoportal: PGW Wody Polskie – mapa zagrożenia powodziowego
	Formy ochrony przyrody	TAK / NIE	Położenie na obszarach objętych formami ochrony	n.d.	Geoportal INSPIRE: GDOŚ – obszary chronione
	Kompleksy leśne		Kompleksy leśne	n.d.	Geoportal INSPIRE: GIOŚ - mapa zagospodarowania

Sfera Przestrzenno – Funkcjonalna

Wskaźnik syntetyczny	Wskaźnik jednostkowy	Jednostka miary	Wymiar statystyczny	Jednostka miary	Źródło danych
Jakość infrastruktury publicznej	Dostępność infrastruktury sportu i rekreacji	wartość na 100 mieszkańców	Liczba obiektów infrastruktury sportu i rekreacji (w podziale na rodzaje obiektów)	szt. - stan	Urząd Gminy Wola Mysłowska
	Jakość infrastruktury społecznej i kultury	ocena opisowa	Liczba obiektów infrastruktury społecznej i	szt. - stan	

			kultury (w podziale na rodzaje obiektów)		
	Stan dróg	ocena opisowa	Drogi gminne	stan	

Sfera Techniczna

Wskaźnik syntetyczny	Wskaźnik jednostkowy	Jednostka miary	Wymiar statystyczny	Jednostka miary	Źródło danych
Dostępność infrastruktury technicznej	Dostępność sieci wodociągowej	%	Liczba przyłączy do sieci wodociągowej	szt.	Urząd Gminy Wola Mysłowska
	Dostępność infrastruktury kanalizacyjnej	%	Liczba przyłączy do sieci kanalizacyjnej	szt.	
			Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków	szt.	
	Dostępność pozostałej infrastruktury sieciowej	ocena opisowa	Przyłącza do sieci (gazowej, energetycznej, telekomunikacyjnej, ciepłej)	TAK / NIE	
Użytkowane odnawialne źródła energii	ocena opisowa	Liczba zainstalowanych odnawialnych źródeł energii	szt.		

4. SZCZEGÓŁOWA DIAGNOZA OBSZARU REWITALIZACJI.

4.1. Sfera społeczna.

Strategia Integracji i rozwiązywania problemów społecznych gminy Wola Mysłowska na lata 2014-2020 zdefiniowała cztery główne problemy społeczne występujące w gminie wg. powodów udzielania pomocy, jako: **bezrobocie, ubóstwo, niepełnosprawność oraz potrzeby ochrony macierzyństwa**. W tabeli poniżej przedstawiono dane za okres ostatnich 5 lat (2016-2020), które wskazują, że choć główne problemy nie uległy zmianom, to zmianie uległa ich dynamika i znaczenie dla sytuacji społecznej w gminie.

Tabela 3. Powody przyznania pomocy społecznej w gminie Wola Mysłowska w latach 2016-2020.

Powody udzielania pomocy społecznej	Liczba rodzin					Liczba osób w rodzinach				
	2016	2017	2018	2019	2020	2016	2017	2018	2019	2020
Ubóstwo	146	98	95	70	56	486	286	268	177	119
Sieroctwo	1	2	2	0	0	1	3	3	0	0
Bezdomność	5	6	4	6	6	7	8	4	6	6
Potrzeby ochrony macierzyństwa	40	26	19	15	12	223	149	108	88	71
<i>w tym: wielodzietność</i>	39	26	19	15	12	219	149	108	88	71
Bezrobocie	52	35	31	24	28	160	99	101	74	77
Niepełnosprawność	43	46	49	46	35	105	95	97	93	59
Długotrwała lub ciężka choroba	49	46	49	49	34	148	117	125	114	69
Bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego - ogółem	36	25	29	24	16	129	88	100	84	52
<i>w tym: rodziny niepełne</i>	16	10	12	12	9	43	27	33	29	25
<i>rodziny wielodzietne</i>	4	3	4	3	3	28	20	26	17	16
Przemoc w rodzinie	1	1	1	0	0	1	1	1	0	0
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Alkoholizm	9	3	6	6	3	33	8	20	16	7
Narkomania	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zdarzenia losowe	2	2	4	18	2	2	2	6	28	5
Sytuacja kryzysowa	1	0	0	0	0	3	0	0	0	0
Kłęska żywiołowej lub ekologicznej	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

4.1.1. Bezrobocie

Powiat łukowski charakteryzuje się od wielu lat najniższą stopą bezrobocia w województwie lubelskim. W zgodnej opinii specjalistów rynku pracy sprzyja temu relatywna bliskość Warszawy głównego ośrodka metropolitalnego w kraju. W przypadku gminy Wola Mysłowska w okresie ostatnich 5 lat odnotowano 38 % spadek liczby bezrobotnych z 121 w 2016 r. do 74 w 2020 r., co wykazuje większą dynamikę niż na terenie powiatu łukowskiego (spadek o 25%) i obecnie stanowią oni zaledwie 3,35 % ogółu bezrobotnych w powiecie. Wśród osób pozostających bez zatrudnienia największe grono stanowią ci dla których ostatnimi miejscami zatrudnienia były podmioty prowadzące działalność w budownictwie, przetwórstwie oraz handlu i usługach. Uwagę zwraca jednak jego nierównomierność potwierdzająca zróżnicowanie problemu w gminie. Charakterystyczną cechą bezrobocia gminnego jest także wysoki odsetek kobiet włączający się na przestrzeni lat do 48% do 59%. Liczba długotrwale bezrobotnych w jednostkach analitycznych jest proporcjonalna do skali zamieszkujących tam osób pozostających bez pracy i zasadniczo pokrywa się obszarami, na których to

zjawisko występuje z największym natężeniem. Należy zatem stwierdzić, że bezrobocie w gminie nie jest samodzielnie kluczowym problemem społecznym, jednak odczuwalny jest jego niekorzystny wpływ na inne wskaźniki społeczne, a także subiektywną ocenę szans rozwojowych przez samych mieszkańców.

Tabela 4. Wskaźnik syntetyczny - Bezrobocie.

		Podobszar rewitalizacji 1 Lisikierz	Podobszar rewitalizacji 2 Ksawerynów	Podobszar rewitalizacji 3 Mysłów	Podobszar rewitalizacji 4 Wandów	Gmina Wola Mysłowska
Liczba bezrobotnych - ogółem	osoba	3	4	10	3	74
Bezrobocie	na 100 miesz.	2,78	2,94	2,67	1,29	1,55
Liczba bezrobotnych kobiet	osoba	2	3	7	2	42
Bezrobocie kobiet	na 100 miesz.	1,85	2,21	1,87	0,86	0,88
Długotrwałe bezrobotni	osoba	1	1	2	1	17
Długotrwałe bezrobocie	na 100 miesz.	0,93	0,74	0,53	0,43	0,36

Podobszar rewitalizacji 1 - Lisikierz

Podobszar charakteryzuje się proporcjonalnie małą liczbą zarejestrowanych bezrobotnych (3 osób) w przeliczeniu na statystycznych 100 mieszkańców (1,29). Towarzyszy temu równie niski odsetek kobiet pozostających bez zatrudnienia (2 kobiety). Bezrobocie nie jest niekorzystnym zjawiskiem społecznym tego podobszaru.

Podobszar rewitalizacji 2 - Ksawerynów

Problem bezrobocia w tym przypadku również determinuje negatywny charakter zjawisk społecznych. W przeliczeniu na statystycznych 100 mieszkańców, w sołectwie największymi problemami jest bezrobocie kobiet (2,21) dwu i półkrotnie wyższe niż w gminie i długotrwałe bezrobocie dwa razy większe (2,94). Równie istotnym jest proporcjonalnie wysoki odsetek osób pozostających bez zatrudnienia.

Podobszar rewitalizacji 3 - Mysłów

Kluczowym problemem bezrobocia jest duża liczba kobiet pozostających bez zatrudnienia (7 osób) dwukrotnie więcej niż średnia w gminie. Towarzyszy temu równie wysoka liczba ogółu bezrobotnych (10 osób) i są to niewątpliwie najbardziej niekorzystne zjawiska na tym obszarze. Niepokojący jest także relatywnie wysoki udział osób długotrwałe bezrobotnych.

Podobszar rewitalizacji 4 - Wandów

Problem bezrobocia w tym przypadku może nie wydawać się istotny, jeżeli uwzględnimy jedynie liczby bezwzględne – osoby których bezpośrednio dotyka to zjawisko, w stosunku do relatywnie dużej liczby mieszkańców podobszaru (232 osób). Jednak w przeliczeniu na statystycznych 100 mieszkańców, w sołectwie największym problemem jest długotrwałe bezrobocie, natomiast pozostałe dwa wskaźniki tylko nieznacznie osiągają wartości niższe niż średnio w gminie i wymagają monitorowania i analizy przyczyn tych zjawisk.

4.1.2. Problemy społeczne

Ubóstwo jest nadal najważniejszym co do znaczenia problemem społecznym, dotykając na tyle licznej liczby mieszkańców gminy, iż jego utrzymywanie się stanowi podstawową determinantę struktury społecznej. Niewątpliwie bardzo korzystną tendencją jest spadek o ponad 75% liczby dotkniętych nim rodzin z 486 w 2016 r. do 119 w 2020 r., jak żyjących w nich osób z 146 do 56 (Tabela 3). Należy jednak zauważyć, że ubóstwo jest z reguły efektem długotrwałego utrzymywania się w strefie niskich dochodów i wynika z innych problemów społecznych tym samym nie może być traktowane równoważnie z innymi typowymi powodami ich przynajmniej, lecz jako powód współwystępujący.

Pomoc udzielana rodzinom z tytułu niepełnosprawności obejmuje najczęściej osoby starsze, w przypadku osób młodych główną przyczyną niepełnosprawności są wady wrodzone, natomiast wraz z wiekiem narasta znaczenie innych czynników (np. choroby zawodowe, wypadki przy pracy). Jeżeli chodzi o płęć, to należy stwierdzić, udział

każdej z nich jest mniej więcej równomierny i nie determinuje występowania tego problemu. W gminie dotyczy aż 35 rodzin co przy 59 zamieszkujących w nich osobach wskazuje również na problem braku opieki i samotność. Zjawisko to ma szczególne znaczenie funkcjonalne w postaci przeszkód i barier doświadczanych przez osoby nim dotknięte w tym barier architektonicznych, komunikacyjnych, organizacyjnych, jak i środowiskowych, wyjątkowo powszechnie odczuwalnych w obszarze korzystania z funkcji publicznych.

Potrzeby ochrony macierzyństwa stanowią trzeci co do wagi problem społeczny w gminie. Zjawisko to w praktyce jest powiązane z wielodzietnością w tym samotnym wychowywaniem dzieci i często towarzyszy mu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz prowadzenia gospodarstwa domowego. Wsparcie pomocy społecznej w tym zakresie opera się nie tylko w równej mierze na przyznawaniu i wypłacaniu świadczeń jak i pracy socjalnej.

Tabela 5. Wskaźnik syntetyczny - Problemy społeczne.

		Podobszar rewitalizacji 1 Lisikierz	Podobszar rewitalizacji 2 Ksawerynow	Podobszar rewitalizacji 3 Mysłów	Podobszar rewitalizacji 4 Wandów	Gmina Wola Mysłowska
Liczba osób, którym przyznano świadczenie z pomocy społecznej z powodu ubóstwa	osoba	15	1	17	25	216
Ubóstwo	na 100 mieszk.	13,89	0,74	4,55	10,78	4,51
Liczba osób, którym przyznano świadczenie z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności	osoba	2	0	3	3	38
Niepełnosprawność	na 100 mieszk.	1,85	-	0,80	1,29	0,79
Liczba osób, którym przyznano świadczenie z pomocy społecznej z powodu potrzeby ochrony macierzyństwa w tym Wielodzietności	osoba	9	0	0	11	108
Ochrona macierzyństwa	na 100 mieszk.	8,33	-	-	4,74	2,26

Podobszar rewitalizacji 1 - Lisikierz

W granicach podobszaru zamieszkuje ok. 12% osób, którym przyznawane są świadczenia z tytułu ubóstwa oraz potrzeby ochrony macierzyństwa w tym wielodzietności. Fakt, iż ponad trzykrotnie wskaźniki tych zjawisk przekraczają średnią gminną w przeliczeniu na statystycznych 100 mieszkańców wskazuje, iż są to najbardziej negatywne zjawiska i palące problemy społeczne podobszaru.

Podobszar rewitalizacji 2 - Ksawerynow

W efekcie pogłębionej analizy nie stwierdzono deficytów oraz zjawisk negatywnych wskaźników syntetycznych w zakresie problemów społecznych.

Podobszar rewitalizacji 3 - Mysłów

Pomimo największej liczby osób zamieszkującej ten podobszar zidentyfikowano dwa kluczowe problemy natury społecznej to ubóstwo i osoby z niepełnosprawnościami, których poziom jedynie nieznacznie przekracza średnie wartości dla gminy. Wskazuje to na prowadzenie skutecznych działań przez podmioty gminne mających na celu pomoc osobom żyjącym poniżej granicy ubóstwa oraz opiekuńczych.

Podobszar rewitalizacji 4 - Wandów

Jest to podobszar o największym nasileniu problemów społecznych w którym ogniskują się wszystkie zjawiska kryzysowe w sferze społecznej. Ponad 20% osób w gminie, którym udzielana jest pomoc z tytułu ubóstwa to mieszkańcy tego podobszaru, jak również ponad 15% wszystkich osób zamieszkałych w rodzinach objętych wsparciem z tytułu ochrony macierzyństwa w tym wielodzietności. Stwierdzony stan kryzysowy wymaga podjęcia pilnych działań przez służby społeczne oraz organizacje pozarządowe w gminie także ze względu na dużą liczbę (bezwzględna) osób których dotyczą różne formy pomocy.

4.1.3. Bezpieczeństwo

Poczucie bezpieczeństwa wpływa na jakość życia i rozwoju społeczeństw zarówno wymiarze społecznym, jak i gospodarczym. Na obszarach wiejskich w odróżnieniu do miast, zależy od mniejszej liczby specyficznych z uwagi na występującą infrastrukturę czynników, do których należą: prawdopodobieństwo wystąpienia katastrof naturalnych, pożarów czy awarii technicznych. Bardzo ważnym i niepokojącym zjawiskiem jest przemoc domowa, która z uwagi na szereg formalnych i nieformalnych powiązań pomiędzy mieszkańcami wspólnot lokalnych utrudnia czy wręcz uniemożliwia informowanie policji o zaistniałych zdarzeniach i skuteczne zapobieganie zdarzeniom. Wykroczenia i przestępstwa kryminalne stanowią pierwszą co do wartości grupę czynników zagrażających bezpieczeństwu w gminie (łącznie 156 zdarzeń), a skala tych zjawisk w stosunku do przemoc domowej i działań ratowniczo – gaśniczych na przestrzeni lat zdecydowanie wzrasta. W przypadku wykroczeń w stosunku do pierwszego roku okresu porównawczego odnotowano ich wzrost o ok. 9 %, w przypadku przestępstw kryminalnych aż 40 % wzrost. Łącznie zdarzenia te nasiliły się w gminie w ciągu ostatnich lat o 20% (Tabela 6).

Zdarzenia wymagające interwencji Ochotniczych Straży Pożarnych stanowią drugi co do wagi czynnik zagrażający bezpieczeństwu w gminie, a ich liczba na przestrzeni omawianych lat ustabilizowała się chociaż na wysokim poziomie. W większości są to zdarzenia spowodowane miejscowym zagrożeniem a zatem wynikającym z naturalnego rozwoju cywilizacyjnego, działań człowieka czy naturalnych sił przyrody. Na tym tle przypadki zakłócania miru i przemoc domowej, dotyczą relatywnie one niewielkiego odsetka mieszkańców i stanowią nieznacznie liczbę zdarzeń zagrażających bezpieczeństwu (13-15 rocznie), jednak ich stała wartość na przestrzeni ostatnich 5-ciu lat może wskazywać, iż nie podejmowano działań prewencyjnych i problem ten w praktyce nie został rozwiązany.

Tabela 6. Naruszenia bezpieczeństwa w gminie Wola Mysłowska w latach 2016-2020.

Wymiar	2016	2017	2018	2019	2020
Liczba działań ratowniczych OSP (wyjazdy)	80	87	76	133	120
Liczba ujawnionych wykroczeń bez mandatów karnych (zdarzenie)	86	91	32	48	94
Liczba zanotowanych przestępstw kryminalnych (zdarzenie)	50	48	52	55	71
Liczba założonych "Niebieskich kart" (osoba)	13	13	15	14	15

Tabela 7. Bezpieczeństwo - wskaźnik syntetyczny.

		Podobszar rewitalizacji 1 Lisikierz	Podobszar rewitalizacji 2 Ksawerynów	Podobszar rewitalizacji 3 Mysłów	Podobszar rewitalizacji 4 Wandów	Gmina Wola Mysłowska
Liczba działań ratowniczych OSP	wyjazd	0	50	0	0	120
Działania ratownicze	na 100 ha pow.	-	14,98	-	-	0,99
Liczba ujawnionych wykroczeń	zdarzenie	5	3	12	10	94
Wykroczenia	na 100 mieszk.	4,63	2,21	3,21	4,31	1,96
Liczba przestępstw kryminalnych	zdarzenie	6	3	9	3	71
Przestępstwa	na 100 mieszk.	5,56	2,21	2,41	1,29	1,48
Liczba założonych "Niebieskich kart"	szt.	0	3	1	1	15
Przemoc domowa	na 100 mieszk.	-	2,21	0,27	0,43	0,31

Podobszar rewitalizacji I - Lisikierz

Podobszar charakteryzuje się bardzo dużą liczbą naruszeń porządku publicznego (łącznie 11 zdarzeń w 2020 r.), pod względem zarówno wykroczeń, jak i przestępstw o charakterze kryminalnym jest jednym z najbardziej kryzysowych sołectw w gminie. Konieczne jest w tym zakresie współpraca z Policją w celu omówienia przyczyn

i możliwych kierunków działań dla zapobieżenia tym zjawiskom, szczególnie gdy uwzględni się fakt zamieszkiwania na tym podobszarze najmniejszej liczby osób w całym obszarze rewitalizacji.

Podobszar rewitalizacji 2 - Ksawerynów

Zdecydowanie dominującym problemem w sołectwie jest liczbą działań ratowniczych OSP (50), które stanowią ponad 40% wszystkich interwencji w roku na terenie gminy. W przeliczeniu na 100 statystycznych mieszkańców równie wysoki jest wskaźnik przemocy domowej ponad 7-krotnie wyższy niż w gminie. Uwzględniając niekorzystne wartości pozostałych dwóch wskaźników tj. wykroczeń i przestępstw, podobszar jest w stanie skrajnie kryzysowym wymagającym pilnej analizy przyczyn tego stanu ze strony władz gminy i służb odpowiadających za porządek i bezpieczeństwo publiczne.

Podobszar rewitalizacji 3 - Mysłów

Podobnie jak w podobszarze 2 bardzo duża liczba naruszeń porządku publicznego (łącznie 21 zdarzeń w 2020 r.), pod względem zarówno wykroczeń, jak i przestępstw o charakterze kryminalnym jest jednym z najbardziej kryzysowych sołectw w gminie. Należy jednak uwzględnić fakt, iż sołectwo zamieszkałe jest przez ponad 3-krotnie większą liczbę mieszkańców co w naturalny sposób statystycznie uprawdopodobnia liczbę wykroczeń i przestępstw. Niewątpliwie pozytywnym zjawiskiem jest brak potrzeby podejmowania działań ratowniczych oraz bezpieczeństwo domowników i mir domowy.

Podobszar rewitalizacji 4 - Wandów

Charakterystyczną cechą podobszaru jest wysoki wskaźnik wykroczeń (10 zdarzeń) oraz przemocy domowej. Na tym tle jako zjawiska pozytywne trzeba odnotować brak działań ratowniczych oraz stosunkowo niewielka liczba przestępstw.

4.1.4. Poziom uczestnictwa w życiu publicznym

Aktywność mieszkańców należy oceniać zarówno z punktu widzenia działań lokalnych, jak i zaangażowania obywatelskiego w mechanizmy demokratyczne. Uczestnictwo w działaniach zorientowanych lokalnie, wynikających z silnego poczucia wspólnoty, intensywnych więzi sąsiedzkich oraz skutecznej komunikacji o istniejących w społeczności problemach i potrzebach wspólnego działania najlepiej oddaje liczba zarejestrowanych organizacji pozarządowych - stowarzyszeń i fundacji. 20 takich podmiotów działających w gminie zlokalizowanych jest w 14 sołectwach w większości są to Ochotnicze Straże Pożarne (9 podmiotów) działające na podstawie ustawy o stowarzyszeniach i stowarzyszenia lokalne (6 podmiotów) o profilach działalności ogniskujących się wokół aktywizacji środowisk wiejskich i podtrzymywania tożsamości lokalnej oraz kluby sportowe (5 podmiotów).

Innym przejawem zaangażowania w zaspokajanie potrzeb wspólnot lokalnych i współdecydowanie o ich rozwoju wyrażone jest uczestnictwem w zebraniach sołeckich. Natomiast uczestnictwo w procesach demokratycznych mierzone jest frekwencją w wyborach powszechnych. Mieszkańcy gminy zdecydowanie chętniej uczestniczą w wyborach samorządowych (frekwencja powyżej 61%) niż prezydenckich (powyżej 72%) do parlamentu krajowego (powyżej 56%) czy europarlamentu (powyżej 39%). Wyniki te wskazują na wysoki poziom świadomości lokalnej, zarówno w zakresie potrzeb, jak i oczekiwań od przedstawicieli zasiadających w radzie gminy.

Tabela 8. Poziom uczestnictwa w życiu publicznym - wskaźnik syntetyczny.

		Podobszar rewitalizacji 1 Lisikierz	Podobszar rewitalizacji 2 Ksawerynów	Podobszar rewitalizacji 3 Mysłów	Podobszar rewitalizacji 4 Wandów	Gmina Wola Mysłowska
Liczba zarejestrowanych organizacji pozarządowych (NGO)	szt.	0	1	2	2	20
Aktywność społeczna	na 100 mieszk.	-	0,74	0,53	0,86	0,42
Liczba uczestników zebrań sołeckich (uśredniona)	osoba	6	6	32	9	274
Uczestnictwo lokalne	na 100 mieszk.	5,56	4,41	8,56	3,88	5,73
2018 - Wybory samorządowe ¹⁵ - łącznie	poniżej średniej	TAK	NIE	NIE	TAK	

¹⁵ Państwowa Komisja Wyborcza; <https://wybory2018.pkw.gov.pl/>

2018 - Sejmik Województwa	%	59,86	62,58	62,58	59,35	61,18
2018 - Rada Powiatu	%	59,77	62,58	62,58	59,35	61,13
2018 - Rada Gminy	%	53,95	63,54	68,15	56,83	61,18
2018 - Wójt Gminy – 1 tura	%	59,86	62,58	62,58	59,35	61,18
2018 - Wójt Gminy – 2 tura*	%	60,11	64,18	64,18	62,13	62,73
2019 - Parlament Europejski ¹⁶	%	39,42	35,01	35,01	41,66	39,45
2019 - Sejm i Senat RP ¹⁷	%	56,00	48,67	48,67	58,41	56,35
2020 - Prezydent RP ¹⁸	%	68,76	67,35	67,35	77,39	72,49
Frekwencja wyborcza	ilość wyborów poniżej średniej	8	3	3	5	>6

Podobszar rewitalizacji 1 - Lisikierz

Kluczowym problemem podobszaru jest brak funkcjonujących organizacji pozarządowych w odróżnieniu od niewiele liczniej zamieszanego podobszaru Ksawerynow, co uniemożliwia integrację wspólnoty lokalnej i działania społeczne we wszystkich dziedzinach życia. Niedostateczny jest także poziom uczestnictwa lokalnego wskazujący na niewielkie zainteresowanie kierunkiem w jaki rozwija się sołectwo. Podobnie frekwencja wyborcza wskazuje na mniejsze niż średnia w gminie zaangażowanie w procesy demokratyczne. W tym kontekście konieczne jest zaktywizowanie społeczności podobszaru głównie za pośrednictwem inicjatyw wychodzących ze strony władz gminy.

Podobszar rewitalizacji 2 - Ksawerynow

Funkcjonuje tu jedna organizacja - Ochotnicza Straż Pożarna wokół której ogniskuje się aktywność społeczności lokalnej sołectwa. Na tym tle zdecydowanie niedostateczne jest uczestnictwo mieszkańców w zebraniach sołeckich, które wynika z poczucia braku realnego wpływu na funkcjonowanie społeczności lokalnych co uniemożliwia powszechniejsze współdecydowanie o zaspokajaniu potrzeb podobszaru. W przypadku wyborów powszechnych mieszkańcy zdecydowanie chętniej uczestniczą w wyborze swoich przedstawicieli do samorządu wszystkich szczebli niż pozostałych aktach wyborczych.

Podobszar rewitalizacji 3 - Mysłów

Podobszar, na którym nie stwierdzono deficytów w obszarze uczestnictwa w życiu publicznym. Zarówno działające dwie organizacje pozarządowe (kluby sportowe), jak również wysoki poziom zaangażowania w lokalne i samorządowe procesy wyborcze pozwalają sądzić, iż poczucie wspólnoty wyrażane w ten sposób przez mieszkańców pozwoli na wyjście podobszaru ze stanu kryzysowego. Jest to zdecydowanie jedno z aktywniejszych sołectw na terenie gminy i wyraźny potencjał podobszaru.

Podobszar rewitalizacji 4 - Wandów

Pomimo działalności dwóch stowarzyszeń społeczność lokalna pozostaje niezintegrowana także w swoim udziale w wyborach do władz samorządowych gminy i powiatu. Konieczne są działania gminy zwiększające zaufanie udziału w procesach decyzyjnych mieszkańców sołectwa.

4.2. Sfera Gospodarcza

4.2.1. Przedsiębiorczość mieszkańców

Monitoring potencjału rozwoju ekonomiczno-gospodarczego i analiza istniejącej sytuacji są niezwykle ważne w kontekście planowanych działań w ramach procesu rewitalizacji. Analizie poddany został obszar przedsiębiorczości mieszkańców gminy Wola Mysłowska, zaś jako potencjał i siłę rozwojową jednostki zidentyfikowano liczbę podmiotów gospodarczych. Wyznaczanie obszarów o deficytowym charakterze, pozwoli w przyszłości na dokonanie zmian, pozwalających ograniczyć jej bariery rozwojowe. Natomiast skuteczne

¹⁶ Ibid.; <https://pe2019.pkw.gov.pl/pe2019/>

¹⁷ Ibid.; <https://sejmsenat2019.pkw.gov.pl/sejmsenat2019/>

¹⁸ Ibid.; <https://prezydent20200628.pkw.gov.pl/prezydent20200628/>

zaplanowanie przemian w lokalnej gospodarce zwiększy jej konkurencyjność i atrakcyjność dla pracowników oraz potencjalnych inwestorów. Na potrzeby diagnozy uwzględniono dominujący sektor własnościowy - pomioty prywatne (379 podmiotów), a w ramach niego - osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, które stanowią większość (329 podmiotów), ich bowiem funkcjonowanie najtrafniej zobrazowuje tendencje gospodarcze w gminie (Tabela 12). Szczegółowa analiza wskaźnikowa uwzględnia ich kondycję wyrażającą się w: liczbie podmiotów gospodarczych - osób prowadzących działalność gospodarczą wpisanych do rejestru CEiDG, liczbie podmiotów gospodarczych nowo zarejestrowanych tj. wpisanych do rejestru CEiDG w 2020 r. - co wskazuje na ocenę potencjału i szans na prowadzenie działalności przez samych zainteresowanych, a także liczbę podmiotów, które zawiesiły lub wykreśliły swoją działalność, we wszystkich przypadkach w przeliczeniu na 100 mieszkańców jednostki analitycznej, co w odniesieniu do tych wskaźników oznacza potencjalną skalę negatywnych zjawisk gospodarczych związanych z niskim potencjałem i siłą nabywczą lokalnego rynku.

Tabela 9. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON w gminie Wola Mysłowska w latach 2016 - 2020¹⁹.

	2016	2017	2018	2019	2020
Podmioty gospodarki narodowej					
ogółem	350	364	375	389	394
Sektor publiczny					
ogółem	17	16	16	15	15
państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego	15	14	14	13	13
Sektor prywatny					
ogółem	333	348	359	374	379
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	293	306	318	327	329
spółki handlowe	4	5	4	5	6
spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	-	-	-	-	-
spółdzielnie	4	4	1	0	0
fundacje	-	-	-	-	-
stowarzyszenia i organizacje społeczne	20	20	19	19	19

Na przestrzeni ostatnich lat zaobserwowano wzrost liczby osób, które zdecydowały się podjąć ryzyko prowadzenia działalności gospodarczej z 333 w 2016 r. do 379 w 2020 r. Najwięcej podmiotów gospodarczych funkcjonuje w 9 jednostkach, w pozostałych 12 wskaźnik liczby osób prowadzących działalność gospodarczą jest niższy od średniej dla gminy. W przypadku nowo zarejestrowanych podmiotów dane wskazują na większą skłonność do jej prowadzenia w postaci zawieszenia aktywności (36 podmiotów) niż jej wyrejestrowania (17 podmiotów).

Tabela 10. Przedsiębiorczość mieszkańców - wskaźnik syntetyczny.

		Podobszar rewitalizacji 1 Lisikierz	Podobszar rewitalizacji 2 Ksawerynów	Podobszar rewitalizacji 3 Mysłów	Podobszar rewitalizacji 4 Wandów	Gmina Wola Mysłowska
Liczba os. fizycznych prowadzących działalność gospodarczą	szt.	6	9	5	22	329
Podmioty gospodarcze	na 100 mieszk.	5,56	6,62	1,34	9,48	6,87

¹⁹ źródło: Bank Danych Lokalnych; GUS; Kategoria: Podmioty Gospodarki Narodowej - Przekształcenia Własnościowe i Strukturalne - Grupa: Podmioty Gospodarki Narodowej wg Rejestru REGON (dane kwartalne) - Podgrupa: Podmioty w sektorze prywatnym wg form prawnych / Podmioty w sektorze publicznym wg form prawnych.

Liczba nowo zarejestrowanych os. fizycznych prowadzących działalność gospodarczą	szt.	1	1	2	2	36
Nowe podmioty gospodarcze	na 100 mieszk.	0,93	0,74	0,53	0,86	0,75
Liczba os. fizycznych, które wykreśliły działalność gospodarczą	szt.	0	1	2	1	17
Zaprzestana działalność gospodarcza	na 100 mieszk.	-	0,74	0,53	0,43	0,36

Podobszar rewitalizacji 1 - Lisikierz

Podobszar mało aktywny gospodarczo o relatywnie niewielkiej liczbie podmiotów (osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą). Pozytywną tendencją jest symboliczny, ale jednak przyrost nowych podmiotów przy jednoczesnym braku osób, które zrezygnowały z prowadzenia działalności.

Podobszar rewitalizacji 2 - Ksawerynów

Obszar o charakterze rolniczym w praktyce nieaktywny gospodarczo. Sfera gospodarcza w całości w stanie kryzysowym wymagającym pilnych działań edukacyjnych i organizacyjnych, wspierających i motywujących do złożenia i prowadzenia działalności gospodarczej w tym w alternatywnych formach (np. grup producenckich czy spółdzielni socjalnych).

Podobszar rewitalizacji 3 - Mysłów

Obszar o słabej aktywności gospodarczej z wyraźną tendencją do stagnacji, gdzie przy małej liczbie podmiotów (fizycznych prowadzących działalność gospodarczą) powstaje niewielka liczba nowych. Przyczyn tego zjawiska należy upatrywać w nierentowności działalności wynikającej głównie z braku popytu na towary czy wykonywane usługi, ale także z nabycia prawa do emerytury, podjęcia pracy najemnej czy w przyczynach losowych, np. ze względu na zły stan zdrowia osób, które prowadziły działalność. Pobudzenie aktywności może się odbyć z wykorzystaniem środków z Europejskiego Funduszu Rolnego oraz w ramach Lokalnej Grupy Działania.

Podobszar rewitalizacji 4 - Wandów

Obszar o wysokiej aktywności gospodarczej z wyraźną tendencją wzrostową, gdzie dużej liczbie działających podmiotów towarzyszy również duża liczba nowych działalności gospodarczych. Niewątpliwie jest to największy potencjał całego obszaru rewitalizacji w sferze gospodarczej.

4.3. SFERA ŚRODOWISKOWA

Istotą rewitalizacji jest tworzenie przyjaznego środowiska do życia także w sferze przyrodniczej. Środowisko ze względu na niewielką powierzchnię obszarów cennych przyrodniczo oraz małą liczbę obiektów chronionych została uznana za szczególnie ważną dla rozwoju gminy. Oznacza to nie tylko przywracanie do życia zniszczonych lub zdegradowanych ekosystemów, ale również określenie istniejących zasobów przyrodniczych, wyznaczenie obszarów szczególnie cennych i wymagających ochrony oraz zdefiniowanie potencjalnych zagrożeń dla środowiska. Zatem identyfikacja zagrożeń w tej sferze staje się niezwykle potrzebna w celu wyznaczenia obszarów kryzysowych, wymagających działań interwencyjnych w ramach procesu rewitalizacji.

Na terenie gminy Wola Mysłowska występuje siedem obiektów zidentyfikowanych w Centralnym Rejestrze Form Ochrony Przyrody, z których tylko dwa występują na terenie podobszaru rewitalizacji Mysłów – 2 jesiony wyniosłe²⁰.

Obszar gminy w części objęty jest mapami zagrożenia powodziowego na obszarze sołectw: Dwornia, Germianicha, Mysłów, Wilczyska i Wola Mysłowska przez które przepływa rzeka Wilga. Na przestrzeni lat ostatnich 10 lat udział lasów w powierzchni Gminy Wola Mysłowska wzrósł o 4,9 % i obserwujemy stały wzrost jej zalesienia. Lasy położone są głównie w zachodniej (Wilczyska, Baczków, Świder, Wólka Ciechomska), północnej (Lisikierz, Powały) części gminy. Na terenie gminy brak terenów zieleni urządzonej.

²⁰ Zarządzenie Nr 24/86 Wojewody Siedleckiego z dnia 15 lipca 1986 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody (Dziennik Urzędowy Województwa Siedleckiego Nr 7, poz.. 17 z 1986 r.).

Tabela 11. Ochrona przyrody i zagrożenia - wskaźnik syntetyczny.

	Podobszar rewitalizacji 1 Lisikierz	Podobszar rewitalizacji 2 Ksawerynów	Podobszar rewitalizacji 3 Mysłów	Podobszar rewitalizacji 4 Wandów
Zagrożenie powodziowe	brak	brak	występuje	brak
Obszary chronione	brak	brak	brak	brak
Kompleksy leśne	brak	brak	występują	brak

Podobszar rewitalizacji 1 – Lisikierz, Podobszar rewitalizacji 2 – Ksawerynów, Podobszar rewitalizacji 4 - Wandów

Brak obiektów i obszarów cennych przyrodniczo.

Podobszar rewitalizacji 3 - Mysłów

Obszar pokryty kompleksami leśnym o walorach przyrodniczych i krajobrazowych stanowiący potencjał podlegający ochronie i przestrzeń możliwą do wykorzystania w kierunku edukacyjnym oraz turystyczno-wypoczynkowym. Ze względu na ekstremalne zagrożenie powodziowe wymaga pilnych działań retencyjnych.

4.4. SFERA PRZESTRZENNO – FUNKCJONALNA

Na terenie gminy zlokalizowanych jest 13 obiektów sportowo-rekreacyjnych (boiska, place zabaw, siłownie zewnętrzne), których stan i dostępność ocenia się jako dobre. W tym 3 obiekty w podobszarze rewitalizacji 1 – Motwica: boisko, plac zabaw, siłownia zewnętrzna i 1 obiekt w podobszarze 2. Deficyty natomiast widoczne są w ilości jak i stanie technicznym obiektów infrastruktury społecznej i kulturalnej.

Na terenie gminy zlokalizowanych jest 5 boisk w większości przyszkolnych wykorzystywanych przez 4 kluby sportowe działających w 3 sołectwach, a ich stan w większości wymaga inwestycji i remontów. Kluczowe dla porównania dostępności tych obiektów jest odzwierciedlenie ich ilości na liczbę potencjalnie korzystających mieszkańców sołectwa. która jest najniższa w sołectwie Osiny, gdzie nie tylko brak takiej infrastruktury, ale jest on szczególnie odczuwalny ze względu na dużą liczbę mieszkańców - 428 osób.

Doskonale rozwinięta jest sieć obiektów kultury umożliwiającą aktywność społeczności lokalnej w postaci 19 świetlic wiejskich, która co do zasady jest dostosowana do potrzeb prowadzenia działalności edukacyjnej i społecznej w gminie.

Drogi gminne posiadają łączną długość 56,049 km, z czego 43,674 km (77,92%) o nawierzchni utwardzonej, 12,380 km gruntowej. Biorąc pod uwagę wielkość gminy oraz liczbę miejscowości, sieć tą można uznać za rozwiniętą w sposób zadowalający, jednak ich stan wymaga remontów a w ponad połowie jednostek jest niezadowalający.

Tabela 12. Jakość infrastruktury publicznej - wskaźnik syntetyczny.

		Podobszar rewitalizacji 1 Lisikierz	Podobszar rewitalizacji 2 Ksawerynów	Podobszar rewitalizacji 3 Mysłów	Podobszar rewitalizacji 4 Wandów	Gmina Wola Mysłowska
Liczba obiektów infrastruktury sportu i rekreacji (w podziale na rodzaje obiektów)	Boiska	TAK/NIE	TAK	NIE	TAK	5
	Place zabaw	TAK/NIE	TAK	NIE	TAK	5
	Siłownie zewnętrzne	TAK/NIE	NIE	NIE	TAK	4
Dostępność infrastruktury sportu i rekreacji		na 100 mieszk.	1,85	-	0,53	1,29
Liczba obiektów infrastruktury społecznej i kultury (w podziale na rodzaje obiektów)	biblioteki i filie	TAK/NIE	NIE	NIE	NIE	1
	świetlice	TAK/NIE	NIE	TAK	TAK	19
Jakość infrastruktury społecznej i kultury		liczba korzystających mieszkańców	108	136	374	232

Stan dróg	ocena opisowa*	DB	NZ	DB	NZ
-----------	----------------	----	----	----	----

* Ocena opisowa stanu dróg (skrót): DB – dobry lub zadowalający / NZ – niezadowalający / ZL - zły

Podobszar rewitalizacji 1 - Lisikierz

Ilość obiektów sportowych i rekreacyjnych w odpowiada na potrzeby mieszkańców stanowiąc potencjał do wykorzystania na cele edukacyjne, kulturalne, sportowe i integracyjne. Ich stan ze względu na wzmożone użytkowanie wymaga natomiast systematycznych doposażeń i bieżących remontów także w konsekwencji rozwoju i oferowania mieszkańcom nowych atrakcyjnych form ich zagospodarowania. Infrastruktura kultury nie jest obecna na terenie podobszaru ze względu na małą liczbę mieszkańców (108 osób), natomiast stan dróg oceniono jako dobry.

Podobszar rewitalizacji 2 - Ksawerynów

Doskwiera brak obiektów sportowych oraz niezadowalający stan dróg. W tym zakresie niezbędne są pilne działania inwestycyjne, które umożliwią integrację mieszkańców i zapewnią nowoczesną ofertę spędzania wolnego czasu.

Podobszar rewitalizacji 3 - Mysłów

Ze względu na dużą liczbę mieszkańców istniejąca infrastruktura w pełni zaspokaja potrzeby mieszkańców. Konieczne jest natomiast podjęcie działań podnoszących jakość istniejącej świetlicy wiejskiej i stworzenie z niej ośrodka integracji społeczności lokalnej.

Podobszar rewitalizacji 4 - Wandów

Ilość obiektów sportowych i rekreacyjnych oraz infrastruktury społecznej i kultury w odpowiada na potrzeby mieszkańców stanowiąc o potencjale podobszaru do wykorzystania na działania miękkie tzn. edukacyjne i integracyjne. Pilnych inwestycji wymaga stan dróg, który jest deficytową infrastrukturą w przestrzeni podobszaru.

4.5. SFERA TECHNICZNA

Długość całkowita sieci wodociągowej na terenie gminy wynosi 109,9 km, w tym 1169 przyłączy z których korzysta 3 901 mieszkańców, zaś w 2020 r. zużyto 182 300 m³ wody. W przypadku infrastruktury kanalizacyjnej w większości stanowią ją indywidualne zbiorniki bezodpływowe - 839, natomiast sieć kanalizacyjna o długości 41,9 km przyłącza 543 budynków zamieszkałych przez 1 586 osób. Uzupełnienie systemu stanowi 8 przydomowych oczyszczalni ścieków natomiast pozostałe budynki posiadają zbiorniki bezodpływowe.

Na terenie gminy odpady komunalne zbierane są w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych oraz odbierane od właścicieli nieruchomości i ich strumień wynosił 596,65 Mg.

W gminie dość znaczny odsetek ludności korzysta z gazu ziemnego sieciowego, zaś zgazyfikowanych jest 16 miejscowości. Brak jest ciepła systemowego co jest podyktowane rozproszonym charakterem zabudowy, a co za tym idzie wysokimi kosztami ekonomicznymi. Potrzeby grzewcze zapewniane są z lokalnych źródeł ciepła, kotłowni lub w formie tradycyjnego ogrzewania piecowego.

Gmina pozostaje w całości w zasięgu stacji bazowych telefonii komórkowej wszystkich operatorów, działających na terenie kraju, natomiast tylko ok. 50% posiada dostęp do światłowodowego Internetu.

Brak zainstalowanych instalacji odnawialnych źródeł energii, jest niewątpliwie wyzwaniem na kolejne lata i stanowić będzie kluczowe zadanie inwestycyjne w gminie.

Tabela 13. Dostępność infrastruktury technicznej - wskaźnik syntetyczny.

		Podobszar rewitalizacji 1 Lisikierz	Podobszar rewitalizacji 2 Ksawerynów	Podobszar rewitalizacji 3 Mysłów	Podobszar rewitalizacji 4 Wandów	Gmina Wola Mysłowska
Liczba przyłączy do sieci wodociągowej	szt.	22	34	102	59	1 169
Dostępność sieci wodociągowej	%	81,48%	79,07%	91,07%	84,29%	84,59%
Liczba przyłączy do sieci kanalizacyjnej	szt.	0	31	82	0	543
Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków	szt.	0	0	0	1	8

Dostępność infrastruktury kanalizacyjnej	%	0,0%	91,18%	80,39%	1,69%	47,13%
Gazowej	TAK/NIE	TAK	TAK	TAK	TAK	
Energetycznej	TAK/NIE	TAK	TAK	TAK	TAK	
Internetowej i telekomunikacyjnej	TAK/NIE	NIE	NIE	TAK	CZĘŚĆ	
Ciepłej	TAK/NIE	NIE	NIE	NIE	NIE	
Dostępność pozostałej infrastruktury sieciowej	ocena opisowa*	NZ	NZ	DB	DB	
Użytkowane odnawialne źródła energii	%	BR	BR	BR	BR	

* Ocena opisowa (skrót): DB – dobra (brak dostępności infrastruktury ciepłowniczej lub ciepłowniczej i częściowo innego rodzaju), NZ – niezadowalająca (brak dostępności infrastruktury sieciowej 2 rodzajów), BR – brak (brak dostępności infrastruktury sieciowej więcej niż 2 rodzajów).

Podobszar rewitalizacji 1 - Lisikierz

Deficyty obszaru widoczne są we wszystkich elementach infrastruktury technicznej. Rewitalizacja obszaru winna rozpocząć się od zapewnienia co najmniej powszechnego dostępu do sieci wodociągowej i ze względu na możliwości współfinansowania również na inwestycje w przydomowe oczyszczalnie ścieków i odnawialne źródła energii. Inwestycje te są warunkiem prowadzenia pozostałych działań wspierających wyjście podobszaru z sytuacji kryzysowej w sferze społecznej i gospodarczej.

Podobszar rewitalizacji 2 - Ksawerynów

Dostępność infrastruktury wod-kan należy ocenić jako wystarczającą, aczkolwiek liczba osób korzystających z wodociągu jest nadal niewystarczająca. Zamknięcie obiegu wody w podobszarze ze względu na zagrożenia dla środowiska wymaga podjęcia przez gminę działań mających na celu przyłączenie wszystkich mieszkańców.

Podobszar rewitalizacji 3 - Mysłów

Niewątpliwym plusem jest większa w porównaniu do średniej w gminie dostępność infrastruktury kanalizacji wodociągowej i systemu zbiorczej kanalizacji ściekowej oraz powszechna dostępność do infrastruktury sieciowej. Na uwagę zasługuje niewielka liczba instalacji OZE – fotowoltaicznych na budynkach indywidualnych co winno być przedmiotem szczególnej troski władz, zarówno pod względem informacyjnym, jak i inwestycyjnym.

Podobszar rewitalizacji 4 - Wandów

Podobnie jak w przypadku podobszaru 1, niewystarczająca jest liczba odnawialnych źródeł energii, jest to na całym obszarze rewitalizowanym i szerzej w gminie, wyraźny obszar deficytowy. Uciążliwy jest brak dostępności i mała liczba przyłączy do sieci wodociągowej oraz w praktyce brak rozwiązań zapewniających.

4.6. PODSUMOWANIE ZJAWISK NEGATYWNYCH I POTENCJAŁÓW PODOBSZARÓW REWITALIZACJI.

Pomimo stwierdzonych deficytów we wszystkich analizowanych sferach, podobszary rewitalizacji – sołectw Lisikierz, Ksawerynów, Mysłów, Wandów, posiadają one potencjały stanowiące ich przewagi konkurencyjne i umożliwiające wyjście z sytuacji kryzysowej. W wyniku przeprowadzonej w powyższym rozdziale diagnozy, należy do nich zaliczyć:

Podobszar rewitalizacji 1 - Lisikierz

	Zjawiska negatywne	Lokalne potencjały
w sferze społecznej	<ul style="list-style-type: none"> kumulacja wszystkich najważniejszych problemów społecznych w gminie deficyt instytucji działających na rzecz osób starszych niewielka liczba działań prozdrowotnych wśród osób starszych oraz niewielkie możliwości kontynuowania przez osoby starsze aktywności w różnych formach niedostateczne uczestnictwo mieszkańców w zebraniach sołeckich niska frekwencja w wyborach powszechnych zarówno w skali ogólnokrajowej, jak i lokalnej 	<ul style="list-style-type: none"> brak działań ratowniczych w szczególności związanych z miejscowym zagrożeniem niewystępowanie zjawisk przemocy domowej
w sferze gospodarczej	<ul style="list-style-type: none"> mała liczba działających podmiotów gospodarczych 	<ul style="list-style-type: none"> dobrze rozwinięte rolnictwo o wyspecjalizowanej produkcji
w sferze środowiskowej	<ul style="list-style-type: none"> brak 	<ul style="list-style-type: none"> brak
w sferze przestrzenno - funkcjonalnej	<ul style="list-style-type: none"> stan obiektów wymagający wymaga doposażenia i remontów 	<ul style="list-style-type: none"> optymalna ilość obiektów sportowych i rekreacyjnych oraz infrastruktury społecznej i kultury potencjał obiektów publicznych jako ośrodków integracji lokalnej dobra sieć i jakość dróg gminnych
w sferze technicznej	<ul style="list-style-type: none"> niska w porównaniu do średniej w gminie dostępność infrastruktury wodociągowej brak domkniętego systemu obiegu wody (indywidualne oczyszczalnie) brak indywidualnych instalacji OZE 	<ul style="list-style-type: none"> wzrastający potencjał rozwoju OZE

Podobszar rewitalizacji 2 - Ksawerynów

	Zjawiska negatywne	Lokalne potencjały
w sferze społecznej	<ul style="list-style-type: none"> duża liczba osób bezrobotnych, w tym kobiet i długotrwale pozostających bez zatrudnienia bardzo duża liczba naruszeń porządku publicznego najwięcej działań ratowniczych w szczególności związanych z miejscowym zagrożeniem wysoki odsetek zjawisk przemocy domowej niedostateczne uczestnictwo mieszkańców w zebraniach sołeckich niska frekwencja w wyborach powszechnych w skali ogólnokrajowej, 	<ul style="list-style-type: none"> relatywnie niski poziom występowania problemów społecznych związanych z ubóstwem, niepełnosprawnością i ochroną macierzyństwa prężnie działające organizacje pozarządowe wysoka frekwencja w wyborach powszechnych w skali lokalnej
w sferze gospodarczej	<ul style="list-style-type: none"> mała liczba działających podmiotów gospodarczych obszar o charakterze rolniczym w praktyce nieaktywny gospodarczo 	<ul style="list-style-type: none"> dobrze rozwinięte rolnictwo o wyspecjalizowanej produkcji rozwój agroturystyki, ekoturystyki
w sferze środowiskowej	<ul style="list-style-type: none"> brak 	<ul style="list-style-type: none"> brak

w sferze przestrzenno - funkcjonalnej	<ul style="list-style-type: none"> • brak obiektów sportowych i rekreacyjnych • niezadowalający stan dróg gminnych 	<ul style="list-style-type: none"> • stan obiektów infrastruktury społecznej i kultury wymagający doposażenia oraz remontów • potencjał obiektów publicznych jako ośrodków integracji lokalnej
w sferze technicznej	<ul style="list-style-type: none"> • niska w porównaniu do średniej w gminie dostępność infrastruktury wodociągowej • brak domkniętego systemu obiegu wody (indywidualne oczyszczalnie) • brak indywidualnych instalacji OZE 	<ul style="list-style-type: none"> • wzrastający potencjał rozwoju OZE

Podobszar rewitalizacji 3 - Mysłów

	Zjawiska negatywne	Lokalne potencjały
w sferze społecznej	<ul style="list-style-type: none"> • duża liczba osób bezrobotnych, w tym kobiet i długotrwale pozostających bez zatrudnienia • wysoki odsetek osób dotkniętych ubóstwem i niepełnosprawnością • bardzo duża liczba naruszeń porządku publicznego zarówno o charakterze kryminalnym, jak i wykroczeń • niska frekwencja w wyborach powszechnych w skali ogólnokrajowej 	<ul style="list-style-type: none"> • niewystępujące zjawisko przemocy domowej • brak niebezpieczeństw w przestrzeni publicznej • prężnie działająca organizacja pozarządowa wysoki aktywność społeczności w procesach decyzyjnych na poziomie sołectwa • wysoka frekwencja w wyborach samorządowych świadcząca o chęci współdecydowania o rozwoju podobszaru
w sferze gospodarczej	<ul style="list-style-type: none"> • mała liczba działających podmiotów gospodarczych mała liczba działających podmiotów gospodarczych • obszar o charakterze rolniczym w praktyce nieaktywny gospodarczo 	<ul style="list-style-type: none"> • dobrze rozwinięte rolnictwo o wyspecjalizowanej produkcji • rozwój agroturystyki, ekoturystyki
w sferze środowiskowej	<ul style="list-style-type: none"> • występowanie obszarów o wybitnych walorach przyrodniczych wymagających ochrony 	<ul style="list-style-type: none"> • atrakcyjność turystyczna obszaru • obszar o walorach przyrodniczych, stanowiący potencjał podlegający ochronie i przestrzeń możliwą do wykorzystania w kierunku edukacyjnym oraz turystyczno-wypoczynkowym
w sferze przestrzenno - funkcjonalnej	<ul style="list-style-type: none"> • stan obiektów wymagający wymaga doposażenia i remontów • optymalna ilość obiektów sportowych i rekreacyjnych oraz infrastruktury społecznej i kultury 	<ul style="list-style-type: none"> • brak obiektów kulturalnych integrujących społeczność lokalną • dobra jakość dróg gminnych
w sferze technicznej	<ul style="list-style-type: none"> • niewykorzystany potencjał rozwoju OZE 	<ul style="list-style-type: none"> • duża w porównaniu do średniej w gminie dostępność infrastruktury wodociągowej i sanitarnej • wzrastający potencjał rozwoju OZE

Podobszar rewitalizacji 4 - Wandów

	Zjawiska negatywne	Lokalne potencjały
w sferze społecznej	<ul style="list-style-type: none"> • kumulacja wszystkich najważniejszych problemów społecznych w gminie • bardzo duża liczba naruszeń porządku publicznego zarówno o charakterze wykroczeń • wysoki odsetek zjawisk przemocy domowej • mała aktywność społeczności w procesach decyzyjnych na poziomie sołectwa • niska frekwencja w wyborach lokalnych 	<ul style="list-style-type: none"> • zjawisko bezrobocia nie wpływa na strukturę społeczną podobszaru • brak niebezpieczeństw w przestrzeni publicznej • prężnie działająca organizacja pozarządowa
w sferze gospodarczej	<ul style="list-style-type: none"> • brak 	<ul style="list-style-type: none"> • wysoka aktywności gospodarcza z wyraźną tendencją wzrostową
w sferze środowiskowej	<ul style="list-style-type: none"> • brak 	<ul style="list-style-type: none"> • brak

w sferze przestrzenno - funkcjonalnej	<ul style="list-style-type: none"> niezadowalający stan dróg gminnych 	<ul style="list-style-type: none"> infrastruktura sportowo-rekreacyjna w pełni zaspokaja potrzeby mieszkańców wystarczająca ilość obiektów kulturalnych integrujących społeczność lokalną
w sferze technicznej	<ul style="list-style-type: none"> brak dostępności infrastruktury wodociągowej brak domkniętego systemu obiegu wody (indywidualne oczyszczalnie) potencjał rozwoju OZE 	<ul style="list-style-type: none"> wzrastający potencjał rozwoju OZE

5. OPIS POWIĄZAŃ GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI GMINY.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Wola Mysłowska jest spójny z najważniejszymi dokumentami strategicznymi i planistycznymi obowiązującymi w gminie, tj.:

Strategia Rozwoju Gminy Wola Mysłowska na lata 2021-2030

Program Rewitalizacji zgodny jest z obowiązującą strategią gminy w zakresie działań zmierzających do rozwoju nowoczesnej i dostosowanej do potrzeb mieszkańców infrastruktury komunalnej mających na celu podniesienie standardu życia mieszkańców. Dostrzega się również konieczność rozwoju edukacji na wszystkich etapach życia w połączeniu z zapewnieniem wysokiej jakości infrastruktury i narzędzi edukacyjnych. Spójne są także działania ukierunkowane rozwój przedsiębiorczości w oparciu o lokalne walory turystyczne. Istotnym elementem spójności jest wsparcie przedsiębiorczości w tym w dywersyfikacji gospodarki na obszarach zdegradowanych. W konsekwencji, osiągnięcie tych zamierzeń będzie możliwe dzięki, z jednej strony zapewnieniu wysokiej jakości edukacji dla młodych pokoleń, z drugiej zaś na stymulowaniu przedsiębiorczości i powrotu na rynek pracy grup wykluczonych. Tym samym zgodny jest w obszarach:

Obszar I - Zrównoważony rozwój gospodarczy:

- Cel strategiczny 1: Poprawa ładu przestrzennego, gospodarki nieruchomościami, ochrony środowiska i przyrody oraz gospodarki wodnej poprzez wykorzystanie potencjału przyrodniczego gminy
- Cel strategiczny 3: Rozwój infrastruktury zaopatrzenia w wodę, kanalizacyjnej oraz poprawa systemu gospodarki odpadami
- Cel strategiczny 7: Wzrost dochodów społeczności lokalnej poprzez rozwój przedsiębiorczości i efektywne wykorzystanie potencjału rolnego

Obszar II - Rozwój społeczny:

- Cel strategiczny 1: Ochrona zdrowia i promocja zdrowego stylu życia
- Cel strategiczny 2: Poprawa jakości i efektywności pomocy społecznej
- Cel strategiczny 3: Rozwój polityki prorodzinnej i systemu wspierania rodziny oraz pieczy zastępczej
- Cel strategiczny 4: Rozwój i modernizacja infrastruktury oświatowej oraz poprawa jakości edukacji publicznej
- Cel strategiczny 7: Poprawa porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wola Mysłowska na lata 2021-2030 w zakresie:

Cel strategiczny 1 - Przeciwdziałanie, ograniczanie i łagodzenie skutków alkoholizmu i innych uzależnień, za pomocą działań:

- Wsparcie rodzin w których występuje problem uzależnień;
- Współpraca z instytucjami i organizacjami zajmującymi się rozwiązywaniem problemów uzależnień;
- Prowadzenie spotkań informacyjnych i edukacyjnych dotyczących uzależnień;

Cel strategiczny 2 - Przeciw działaniu wykluczeniu osób starszych i łagodzenie trudności związanych z ich wiekiem, za pomocą działań:

- Włączenie osób w podeszłym wieku w przedsięwzięcia dla społeczności lokalnej
- Wsparcie inicjatyw z udziałem osób starszych;

- Rozwój profilaktyki zdrowotnej i podniesienie jakości usług medycznych;

Cel strategiczny 3 - Wspieranie rodzin borykających się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, za pomocą działań:

- Uatrakcyjnienie ofert spędzania wolnego czasu;
- Wspieranie osób zagrożonych przemocą w rodzinie

Cel strategiczny 4 - Zapobieganie bezrobociu w Gminie Wola Mysłowska i łagodzenie jego negatywnych skutków, za pomocą działań:

- Aktywizacja osób bezrobotnych

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Wola Mysłowska na lata 2021-2025, w zakresie:

Cel szczegółowy 2 - Udzielone wielokierunkowe wsparcie osobom i rodzinom uwikłanym w przemoc, zrealizowany poprzez następujące zadania:

- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie (profilaktyka przemocy),
- udzielanie ofiarom przemocy informacji o instytucjach, osobach i możliwościach skorzystania ze wsparcia w lokalnym środowisku,
- podejmowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie w tym motywowanie sprawców przemocy do udziału w programie korekcyjno- edukacyjnym dla sprawców przemocy,

Cel szczegółowy 3 - Lokalna społeczność posiadająca wiedzę i wrażliwość na zjawiska związane z przemocą w rodzinie, zrealizowany poprzez następujące zadania:

- podnoszenie wiedzy w społeczności lokalnej w zakresie problematyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie przez zamieszczanie informacji na stronach internetowych, rozpowszechnianie ulotek, materiałów edukacyjno - informacyjnych, w tym o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach doświadczania przemocy w rodzinie,
- prowadzenie wśród dzieci i młodzieży profilaktyki w zakresie agresji i przemocy m. in. poprzez organizowanie zajęć w ramach szkolnego programu profilaktyki,
- organizowanie czasu wolnego dzieciom i młodzieży,

Cel szczegółowy 4 - Wysoki poziom wiedzy i umiejętności u osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, zrealizowany poprzez następujące zadania:

- doskonalenie grup zawodowych zaangażowanych w problematykę przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez uczestnictwo przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc w szkoleniach, doradztwie, warsztatach, konferencjach, w tym szkolenia z zakresu diagnozowania przemocy w rodzinie, realizacji procedury Niebieskiej Karty,

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Wola Mysłowska na lata 2015-2020 z perspektywą do roku 2030, w zakresie:

- Poprawy efektywności energetycznej, poprzez:
  - zastosowanie energooszczędnego oświetlenia ulic;
  - zastosowanie energooszczędnego oświetlenia wewnętrznego w budynkach użyteczności publicznej;
  - promowanie wykorzystania energooszczędnego oświetlenia obiektach prywatnych;
  - optymalizację oświetlenia ulic;
  - promocję działań poprawy efektywności energetycznej;
  - wprowadzenie systemu „zielonych zamówień publicznych.
- Termomodernizację budynków użyteczności publicznej.
- Wspieranie działań na rzecz inwestycji w OZE w postaci: instalacji solarnych i fotowoltaicznych, montaż kotłów opalanych biomasą, montaż pomp ciepła, realizacje inwestycji w fermy wiatrowe.

Gminny Program Rewitalizacji jest również zgodny z ustaleniami **Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Wola Mysłowska** oraz **Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wola Mysłowska** dla sołectw: Lisikierz, Ksawerynow, Mysłów, Wandów stanowiących podobszary rewitalizacji.

6. OPIS WIZJI STANU OBSZARU PO PRZEPROWADZENIU REWITALIZACJI.

Kompleksowa rewitalizacja i koncentracja działań na podobszarach rewitalizacji oraz w jego najbliższym otoczeniu stanie się impulsem do wyprowadzenia go z sytuacji kryzysowej oraz ożywienia społeczno-gospodarczego. Planowane działania zdeterminują korzystne przeobrażenia na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki zapewniając w konsekwencji jego trwały rozwój.

Wizja obszaru rewitalizacji obrazuje stan docelowy w 2030 roku, po przeprowadzeniu zaplanowanych działań rewitalizacyjnych, zmierzających do odbudowania oraz nadania mu nowych funkcji.

W 2030 roku podobszary rewitalizacji w gminie Wola Mysłowska będą:

**Ukierunkowane na przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu
i stymulowały rozwój ekonomiczny oparty na współpracy i partycypacji
środowisk lokalnych.**

Przeciwdziałanie zdiagnozowanym problemom w podobszarach rewitalizacji, szczególnie dotyczącym sfery społecznej, wpłynie na znaczną poprawę jakości życia, co w dalszej kolejności przyczyni się do pozytywnych zmian w obszarach ekonomii, przestrzeni, ochrony środowiska i infrastruktury technicznej. W 2030 roku oba podobszary rewitalizacji w gminie będą terenem intensywnego i zrównoważonego pod względem przestrzennym rozwoju społeczno-gospodarczego, tworzącym przyjazną i atrakcyjną przestrzeń do życia dla mieszkańców, turystów i potencjalnych inwestorów.

7. CELE REWITALIZACJI ORAZ ODPOWIADAJĄCE IM KIERUNKI DZIAŁAŃ.

W niniejszym dokumencie obowiązuje hierarchiczny układ celów składający się z: celu głównego, celów operacyjnych oraz kierunków działań, które odpowiadają zidentyfikowanym potrzebom rewitalizacyjnym. Mają one charakter ramowy i odnoszą się do specyfiki obu wyznaczonych podobszarów rewitalizacji na terenie gminy Wola Mysłowska. Wszystkie cele rewitalizacji są odpowiedzią na zdiagnozowane problemy i prowadzą do ich rozwiązania. Zostały określone przy udziale społeczności lokalnej mieszkającej w sołectwach, w szczególności ich przedstawicieli tj. sołtysów, radnych. Wszystkie cele rewitalizacji wynikają z celów: *Strategia Rozwoju Gminy Wola Mysłowska na lata 2021-2030* oraz *Gminnej Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wola Mysłowska na lata 2021 - 2030*, ponieważ odnoszą się do działań długookresowych i wielokierunkowych, polegających na inwestycji w kapitał ludzki, system edukacji, aktywność obywatelską, poprawę sytuacji materialnej, co przekłada się na działania na rzecz poprawy zatrudnienia oraz budowania lokalnego rynku pracy.

Celem głównym Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Wola Mysłowska jest:

Wyprowadzenie podobszarów rewitalizacji ze stanu kryzysowego oraz poprawa warunków życia mieszkańców i jakości przestrzeni poprzez eliminację zjawisk wpływających na ich degradację.

Poniżej zaprezentowano cele operacyjne, w ramach, których zostały wyznaczone kierunki działań. Kolejność celów nie stanowi o hierarchii ich ważności lub kolejności wdrażania, są one na tym samym poziomie ważności i zgodnie z zasadą kompleksowości. Warunkiem udanej rewitalizacji jest uwzględnienie wszystkich czynników równocześnie, tj. infrastrukturalnych, środowiskowych, społecznych i gospodarczych. Wyznaczone cele rewitalizacji odpowiadają kryteriom SMART, ponieważ są sprecyzowane, mierzalne (do każdego celu został przypisany odpowiedni wskaźnik), atrakcyjne dla społeczności lokalnej gminy Wola Mysłowska, możliwe do

zrealizowania i terminowe (zostaną zrealizowane w okresie obowiązywania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Wola Mysłowska do 2030).

W ramach celu głównego zidentyfikowano 3 cele operacyjne:

Cel operacyjny 1. Rozwój infrastruktury zapewniającej funkcjonalności i bezpieczeństwa obszaru.

Cel operacyjny 2. Wzmacnianie integracji społecznej i rozwój usług prozdrowotnych.

Cel operacyjny 3. Stymulowanie rozwoju przedsiębiorczości w oparciu o zasoby lokalne.

W ramach celu operacyjnego 1 planuje się realizację przedsięwzięć przeznaczonych do wyprowadzenia wyznaczonego obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego pod względem zagospodarowania przestrzennego i poprawy infrastruktury wpływającej na jakość życia mieszkańców. Obejmują one wszelkie inwestycje mające na celu uporządkowanie oraz zagospodarowanie przestrzeni, w tym poprawę dotychczasowej funkcji obszaru, a także nadanie mu nowych funkcji. Ponadto planuje się realizację zadań, które mają na celu poprawę dostępności mieszkańców obszaru rewitalizacji, w tym osób niepełnosprawnych do infrastruktury technicznej. Będzie to możliwe poprzez rewaloryzację oraz odpowiednie kształtowanie przestrzeni publicznej.

Cel operacyjny 2 obejmuje realizację zadań w zakresie przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu poprzez zwiększenie aktywności lokalnej społeczności. Ważnymi aspektami w ramach realizowanych przedsięwzięć będą: integracja osób nieaktywnych zawodowo oraz grup zagrożonych wykluczeniem społecznym, wszelkie działania aktywizujące najmłodszych mieszkańców z terenu gminy, pobudzenie aktywności kulturalnej mieszkańców, wspieranie osób niepełnosprawnych oraz aktywizacja seniorów. Ważnym elementem będą działania profilaktyczne i prozdrowotne umożliwiające dostęp do usług szerokiemu gronu mieszkańców.

Wzmocnienie przedsiębiorczości i poprawa lokalnego rynku pracy na obszarze rewitalizacji będzie możliwe w wyniku realizacji zadań w ramach celu operacyjnego 3. Wyznaczone kierunki działań obejmują: wzmocnienie działalności lokalnych przedsiębiorstw w celu poprawy ich konkurencyjności, promowanie zakładania działalności gospodarczej w celu pobudzenia przedsiębiorczości mieszkańców gminy oraz wspieranie terenów aktywności gospodarczej.

Poniższy schemat obrazuje cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań.

Cel główny	Wyprowadzenie podobszarów rewitalizacji (sołectw: Lisikierz, Ksawerynow, Mysłów i Wandów) ze stanu kryzysowego oraz poprawa warunków życia mieszkańców i jakości przestrzeni poprzez eliminację zjawisk wpływających na ich degradację.		
Cele operacyjne	1. Rozwój infrastruktury zapewniającej funkcjonalności i bezpieczeństwa obszaru.	2. Wzmacnianie integracji społecznej i rozwój usług prozdrowotnych.	3. Stymulowanie rozwoju przedsiębiorczości w oparciu o zasoby lokalne.
Kierunki działań	1.1 Dostosowanie infrastruktury technicznej i społecznej do potrzeb mieszkańców, w tym osób niepełnosprawnych.	2.1. Ułatwienie dostępu do usług profilaktycznych i zdrowotnych.	3.1. Stworzenie warunków infrastrukturalnych do zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej
	1.2. Kształtowanie przestrzeni publicznych przyjaznych mieszkańcom.	2.2. Aktywizacja i rozwój społeczności poprzez stworzenie odpowiednich warunków infrastrukturalnych i działania edukacyjne.	3.2. Wzrost aktywności gospodarczej mieszkańców poprzez działania podnoszące kompetencje i kwalifikacje.

	1.3. Zagospodarowanie przestrzeni publicznych w celach turystycznych i rekreacyjnych.	2.3. Poprawa w dostępie do rynku pracy poprzez podniesienie kompetencji osób zagrożonych wykluczeniem
--	---	---

8. OPIS PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH I ICH RAMY FINANSOWE.

Na podstawie wyznaczonych celów oraz w procesie konsultacji społecznych z mieszkańcami gminy określono listę projektów rewitalizacyjnych. Projekty odpowiadają **kryteriom SMART** tj.:

- S - Sprecyzowane** – projekty zawierają sprecyzowany zakres planowanych do realizacji zadań oraz odnoszą się do konkretnego miejsca w podobszarach rewitalizacji,
- M - Mierzalne** – do każdego projektu został określony wskaźnik produktu i rezultatu, przy pomocy którego możliwe będzie zmierzenie stopnia jego realizacji,
- A - Atrakcyjne** – projekty zostały określone z aktywnym udziałem mieszkańców podobszarów rewitalizacji, w związku z czym są dla nich atrakcyjne,
- R - Realistyczne** – projekty zostały zweryfikowane w kontekście realności ich zrealizowania,
- T - Terminowe** – do każdego projektu określony został planowany termin jego realizacji.

Lista projektów zawiera wszystkie niezbędne informacje na temat przedsięwzięć rewitalizacyjnych tj. podmiot realizujący, lokalizację, tytuł projektu, cel, koncepcję projektu (zakres), szacowana koszt, źródło finansowania i okres realizacji.

8.1. Lista planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Przedstawiony katalog projektów nie jest zamknięty, nabór projektów do GPR jest ciągły. Na stronie Urzędu Gminy zamieszczono formularz - fiszkę projektową. Wójt Gminy wraz z Komitetem rewitalizacji będzie podejmował decyzje o włączeniu zaproponowanego projektu zgodnie z postępowaniem opisanym w podrozdziale I 1.3. Zasady i tryb aktualizacji programu.

Lp	Podmiot wnoszący	Podmiot realizujący	Tytuł projektu	Lokalizacja projektu	Cel i koncepcja projektu	Szacunkowy koszt projektu	Źródła finansowania	Okres realizacji projektu
I.	osoba fizyczna / mieszkaniec	Gmina Wola Mysłowska	Remonty i wyposażenie świetlic wiejskich	Lisikierz, Ksawerynów, Mysłów, Wandów	Poprawa atrakcyjności i rozwoju sołectw, poprawa warunków życia mieszkańców, wyrównanie szans w dostępie do miejsc aktywnego wypoczynku oraz stworzenie miejsca do organizacji wspólnych spotkań, organizacji zajęć dla dzieci, imprez kulturalnych, artystycznych, świątecznych i innych wydarzeń umożliwiających integrację międzypokoleniową. Projekt zakłada remonty 4 świetlic (wymiana okien i drzwi, ocieplenie zmiana układu pomieszczeń, przebudowa systemu ogrzewania, wod-kan i elektrycznego) oraz zakup wyposażenia doprowadzenia działalności edukacyjnej, organizacji spotkań i szkoleń.	6 mln zł	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego 2021-2027 / Budżet gminy	2023-2026

2.	osoba fizyczna / mieszkaniec	Gmina Wola Mysłowska	Głęboka termomodernizacja szkół gminnych	Lisikierz, Mysłów, Wandów	Zapewnienie efektywności energetycznej i niskoemisyjności 3 obiektów oświatowych. Projekt zakłada działania inwestycyjne: wymiana okien i drzwi, docieplenie ścian i stropów, montaż systemu ogrzewania zasilanego z OZE wraz z zarządzaniem energią oraz działania edukacyjne promujące efektywne gospodarowanie energią także w kontekście zmian klimatycznych.	8 mln zł	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego 2021-2027 / Budżet gminy	2023-2027
3.	osoba fizyczna / mieszkaniec	Gmina Wola Mysłowska	Budowa kanalizacji sieciowej	Lisikierz, Wandów	Domknięcie obiegu gospodarki wodnej na terenie rewitalizowanym wpływające na polepszenie standardów życia głównie poprzez ochronę środowiska naturalnego.	10 mln zł	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego 2021-2027 / PROW / Budżet gminy	2024-2026
4.	osoba fizyczna / mieszkaniec	Gmina Wola Mysłowska	Budowa żłobka i przedszkola w Mysłowie	Mysłów	Wielokierunkowy rozwój dziecka w oparciu o nowoczesne usługi opiekuńcze i edukacyjne z wykorzystaniem współczesnych narzędzi i pomocy dydaktycznych, Budowa nowego obiektu żłobka i przedszkola wraz z wyposażeniem.	4 mln zł	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego 2021-2027 / PROW / Budżet gminy	2025-2027
5.	osoba fizyczna / mieszkaniec	Gmina Wola Mysłowska	Modernizacja stołówek szkolnych	Lisikierz, Mysłów, Wandów	Zapewnienie dostępu do regularnych, dobrze zbilansowanych i zdrowych posiłków dla uczniów. Prace remontowe dostosowujące pomieszczenia oraz zakup wyposażenia niezbędnego do przygotowywania i spożywania posiłków.	1,5 mln zł	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego 2021-2027 / PROW / Budżet gminy	2024-2025
6.	GOPS	Gmina Wola Mysłowska / GOPS	Klub Seniora – zajęcia i rehabilitacja	Cały obszar rewitalizowany	Zapewnienie dostępności mieszkańców gminy w tym w szczególności grup i osób zagrożonych wykluczeniem do różnego rodzaju usług rehabilitacyjno-leczniczych.	2 mln zł	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego 2021-2027 / PFRON / Budżet gminy	2024-2026
7.	GOPS	Gmina Wola Mysłowska / GOPS	Usługi opiekuńcze i rehabilitacyjne	Cały obszar rewitalizowany	Zapewnienie dostępności mieszkańców gminy w tym w szczególności grup i osób zagrożonych wykluczeniem do	2 mln zł	Europejski Fundusz Społeczny w ramach Regionalnego Programu	2024-2026

					różnego rodzaju usługi rehabilitacyjno-leczniczych.		Operacyjnego Województwa Lubelskiego 2021-2027 / PFRON / Budżet gminy	
8.	Gmina Wola Mystowska	Gmina Wola Mystowska / GOPS	Warsztaty przedsiębiorczości	Cały obszar rewitalizowany	Projekt przyczyni się do wzrostu integracji społecznej oraz poprawy dostępu do rynku pracy osób wykluczonych lub zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym w regionie oraz aktywizacji zawodowej mieszkańców. Szkolenia z zakresu przedsiębiorczości, prowadzenia i zakładania działalności gospodarczej, mentoring, oraz konsultacje.	0,4 mln zł	Europejski Fundusz Społeczny w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego 2021-2027 / Budżet gminy	2024-2030
9.	Gmina Wola Mystowska	Gmina Wola Mystowska / GOPS	Fundusze unijne dla obszarów wiejskich	Cały obszar rewitalizowany	Wzrost integracji społecznej oraz poprawa dostępu do rynku pracy osób wykluczonych lub zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym w regionie oraz aktywizacji zawodowej mieszkańców Cykl spotkań informacyjnych i szkoleń	0,150 mln zł	Europejski Fundusz Społeczny w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego 2021-2027 / Budżet gminy	2024-2025
10.	Gmina Wola Mystowska	Gmina Wola Mystowska / GOPS	Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych	Cały obszar rewitalizowany	Projekt przyczyni się do wzrostu integracji społecznej oraz poprawy dostępu do rynku pracy osób wykluczonych lub zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym w regionie poprzez realizację kompleksowych programów aktywizacji oraz usług reintegracji i rehabilitacji społeczno – zawodowej. Projekt polega na organizacji szkoleń zawodowych, organizacji staży dla osób wykluczonych, długotrwale bezrobotnych zgodnie z zapotrzebowaniem rynku pracy z celu ich aktywizacji i powrotu na rynek pracy.	0,100 zł	Europejski Fundusz Społeczny w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego 2021-2027 / Budżet gminy	2024-2026
11.	Gmina Wola Mystowska	Gmina Wola Mystowska	Organizacja zajęć kulturalnych i edukacyjnych dla dzieci i młodzieży w świetlicach wiejskich	Cały obszar rewitalizowany	Wzrostu integracji społecznej, zapewnienie czasu wolnego dzieciom i młodzieży Zajęcia kulturalne i edukacyjne	1,5 mln zł	Europejski Fundusz Społeczny w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego 2021-2027 / Budżet gminy	2024-2026

8.2. Charakterystyka pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

W ramach Programu istnieje możliwość realizacji przedsięwzięć zlokalizowanych poza podobszarami rewitalizacji pod warunkiem spełniania celów programu, w szczególności uzasadnieni wpływu tych przedsięwzięć na obszary rewitalizowane i zdiagnozowane deficyty względnie potencjały ich dotyczące. Wpisanie przedsięwzięcia do Gminnego Programu Rewitalizacji odbywa się na zasadach określonych w podrozdziale 11.3. Zasady i tryb aktualizacji programu.

Kolejność realizacji zidentyfikowanych projektów rewitalizacyjnych wynika z logicznej konsekwencji prowadzonych zmian w obszarze rewitalizacji. Jako pierwsze będą realizowane będą projekty inwestycyjne, których efekty w formie udostępnionej powierzchni lub wyposażenia będą mogły zostać wykorzystane podczas projektów miękkich. Na kolejność realizacji projektów wpływ ma również rozwiązanie najbardziej naglących potrzeb obszaru rewitalizacji.

Lp.	Cele operacyjne	1 Rozwój infrastruktury zapewniającej funkcjonalności i bezpieczeństwa obszaru.			2 Wzmacnianie integracji społecznej i rozwój usług prozdrowotnych.			3 Stymulowanie rozwoju przedsiębiorczości w oparciu o zasoby lokalne.	
		1.1.	1.2.	1.3.	2.1.	2.2.	2.3.	3.1.	3.2.
1.	Remonty i wyposażenie świetlic wiejskich								
2.	Głęboka termomodernizacja szkół gminnych								
3.	Budowa kanalizacji sieciowej								
4.	Budowa żłobka i przedszkola w Mysłowie								
5.	Modernizacja stołówek szkolnych								
6.	Klub Seniora – zajęcia i rehabilitacja								
7.	Usługi opiekuńcze i rehabilitacyjne								
8.	Warsztaty przedsiębiorczości								
9.	Fundusze unijne dla obszarów wiejskich								
10.	Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych								
11.	Organizacja zajęć kulturalnych i edukacyjnych dla dzieci i młodzieży w świetlicach wiejskich								

9. MECHANIZMY INTEGROWANIA DZIAŁAŃ, O KTÓRYCH MOWA W PKT 4, ORAZ PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH.

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne zaplanowane w programie rewitalizacji lub zakwalifikowane przez program jako dopuszczalne mają bardzo zróżnicowany charakter. Jakkolwiek służą wspólnie realizacji celów programu, to jednak – w wymiarze praktycznym – mogą ze sobą kolidować, merytorycznie lub przestrzennie, osłabiając się wzajemnie albo rodząc problemy w realizacji. A tymczasem działania powinny się wzajemnie wzmacniać i uzupełniać, choćby z tego względu, aby dowieść wymaganej przez komplementarności. Co więcej wymagają

analizy komplementarności pod wieloma względami – komplementarność przestrzenną, problemową, proceduralno-instytucjonalną, międzyokresową, źródeł finansowania, a w ich ramach obliczone do weryfikacji spójności i racjonalności przedsięwzięć. Wskazuje to na złożoność i wagę mechanizmów zapewniania komplementarności, jeśli weźmie się pod uwagę, że przedsięwzięcia będą miały różnoraki charakter i będą formułowane w różnych momentach czasowych w okresie wdrażania programu.

Dodatkowo przedsięwzięcia w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji mogą być realizowane przez różne podmioty, co dodatkowo wzmacniać będzie ryzyko niespójności czy wręcz ich sprzeczności. Stąd potrzeba zaplanowania efektywnych mechanizmów faktycznej koordynacji i integracji różnorodnych przedsięwzięć (zarówno „twardych” jak i „miękkich”), a także łagodzenia napięć, jakie mogą zaistnieć między poszczególnymi działaniami/przedsięwzięciami czy też rezultatami realizacji.

Zapewnienie komplementarności, integracja działań i przedsięwzięć zostanie zapewniona w gminie Wola Mysłowska w kilku płaszczyznach. Kluczowe znaczenie będzie mieć właściwe przygotowanie poszczególnych przedsięwzięć, obejmujące m.in. szczegółową analizę tego, z którymi przedsięwzięciami dane przedsięwzięcie jest lub powinno być komplementarne, z którym może wchodzić w kolizję, w których przypadkach istnieje ryzyko osłabiania wzajemnych efektów lub negatywnych skutków złej koordynacji. Niewątpliwie w przypadku pojawienia się przedsięwzięcia, które wpisuje się w określone ramy i miałyby zostać uznane za wchodzące w skład programu i objęte jego strukturą zarządzania, powinna nastąpić weryfikacja i ponowne określenie jego komplementarności lub powiązania z innymi przedsięwzięciami. Taka weryfikacja następować może także w przypadku podstawowych przedsięwzięć, gdy zachodzą zmiany w ich kształcie lub zakresie, a także, gdy stwierdzi się, że pierwotna identyfikacja zadań komplementarnych lub powiązanych była niekompletna.

W efekcie poprzez szczegółową analizę przedsięwzięć i powiązanych w drodze uzgodnień dokonywać się będzie doskonalenie kształtu i zakresu projektów, optymalizacja harmonogramów ich realizacji, czy też postanawiać się będzie o obowiązkowej koordynacji technicznej i merytorycznej konkretnych przedsięwzięć na etapie ich wdrażania. Wszyscy uczestnicy tych procesów (pracownicy Urzędu Gminy, pracownicy jednostek organizacyjnych, projektanci i inni zewnętrzni wykonawcy) zobowiązani będą – na zasadzie określenia obowiązków służbowych lub poprzez zobligowanie w treści umowy - do uwzględniania w swych działaniach potrzeby prawidłowej integracji przedsięwzięć.

Osiągnięcie pożądanego efektów w tym zakresie zarówno na etapie przygotowania, jak i późniejszej realizacji muszą bazować na dobrej współpracy osób zaangażowanych we wdrażanie poszczególnych przedsięwzięć, jak i skutecznej komunikacji z Zespołem ds. Rewitalizacji Gminy Wola Mysłowska. Kluczem do skuteczności działań na rzecz doskonalenia przedsięwzięć (które inaczej będą kolejną uciążliwą i niepotrzebną procedurą) jest rzeczywiste identyfikowanie się uczestników procesu z zasadą partnerstwa, stanowiącą jeden z fundamentów efektywnej rewitalizacji. Tylko w konstruktywnej współpracy wszystkich interesariuszy skutecznie można optymalizować kształt przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Istotnym wyzwaniem organizacyjnym będzie aktywne i skuteczne, a nie powodujące znaczących opóźnień w procesie, włączenie do tych działań ciał kolegialnych, zarówno pochodzących z wyboru (Rada Gminy, Rady Sołeckie podobszarów rewitalizacji). Równie ważne będzie angażowanie mieszkańców. To właśnie mieszkańcy najlepiej znają podobszary podlegające rewitalizacji i najłatwiej mogą wskazać na ryzyko popełnienia błędów przy przygotowaniu przedsięwzięć, które potem obniżą ich efektywność, albo doprowadzą do ryzyka niezadowolonych przyszłych użytkowników.

10. OPIS STRUKTURY ZARZĄDZANIA.

Wdrażanie zapisów Gminnego Programu Rewitalizacji jest zasadniczym elementem jego realizacji. Pozyskanie środków finansowych z funduszy zewnętrznych, krajowych i zagranicznych umożliwia realizację projektów zaplanowanych w Programie. Sukcesywne wdrażanie i realizacji Programu zapewnia jego efektywność.

Zaprojektowanie systemu zarządzania Programem determinuje efektywne współdziałanie na jego rzecz różnych podmiotów oraz wzajemne korespondowanie i spójność procedur. Ważne jest również ulokowanie systemu jego zarządzania w funkcjonującym w urzędzie gminy systemie zarządzania.

Głównym podmiotem odpowiedzialnym za realizację zapisów Programu jest Urząd Gminy Wola Mysłowska w ramach działania Zespołu ds. Rewitalizacji Wola Mysłowska. Proces uspołecznienia procesu rewitalizacji zostanie oparty o zasadę partnerstwa i partycypacji, przez zaangażowanie i udział lokalnych partnerów: publicznych, społecznych i gospodarczych.

Do zadań Zespołu ds. realizacji projektu należeć będzie:

- bieżąca obsługa organizacyjna i administracyjna GPR;
- koordynowanie projektu zgodnie z budżetem i harmonogramem;

- nadzór nad finansami - zapewnienie obsługi finansowo-księgowej projektu;
- kontakt z lokalnymi partnerami z sektorów publicznych, społecznych, gospodarczych;
- promocja i bieżąca informacja - prowadzenie konsultacji społecznych;
- koordynowanie wdrażania projektów przewidzianych w programie;
- opracowywanie i składanie wniosków o dofinansowanie dla projektów rewitalizacyjnych;
- realizacja projektów z zakresu rewitalizacji obszarów zdegradowanych będących w gestii gminy;
- prowadzenie monitoringu oraz ewaluacji wdrażania projektu;
- pomiar efektywności i aktualizacja zapisów Programu Rewitalizacji.

Zespół ds. Rewitalizacji Gminy Wola Mysłowska jest komórką organizacyjną umiejscowioną w strukturze Urzędu Gminy, odpowiedzialną za sprawną komunikację i realizację projektu oraz sprawne przeciwdziałanie potencjalnym ryzykom i nieprawidłowościom powstałym przy realizacji GPR. Mając na uwadze całościowy system realizacji procesu rewitalizacji, w sprawach kluczowych zobligowany jest do komunikowania się z interesariuszami. Zapewniony będzie osobisty kontakt członków Zespołu ds. Rewitalizacji w celu omówienia bieżących spraw i podejmowania decyzji oraz reagowania na ewentualne nieprawidłowości. Proces podejmowania decyzji uwzględniac będzie opinie wszystkich członków i zostanie oparty o zasadę konsensusu. Funkcję kontrolną wobec Zespołu ds. Rewitalizacji pełnił będzie Wójt Gminy, który dodatkowo będzie uczestniczył w jego spotkaniach i podejmowaniu kluczowych decyzji.

System wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji obejmuje następujące etapy:

- Podjęcie uchwały przez Radę Gminy o wyznaczeniu obszaru rewitalizacji dla Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Wola Mysłowska;
- Podjęcie uchwały przez Radę Gminy o przystąpieniu do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Wola Mysłowska;
- Podjęcie uchwały przez Radę Gminy o w sprawie w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji;
- Podjęcie uchwały przez Radę Gminy o przyjęciu do realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji;
- Przekazanie Programu Rewitalizacji do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego w Lublinie w celu jego analizy i zgłoszenia ewentualnych zastrzeżeń;
- Opracowanie dokumentacji technicznej dla projektów wpisanych do Programu, kosztorysów, uzyskiwanie wszelkich niezbędnych pozwoleń;
- Opracowanie wniosków aplikacyjnych, studiów wykonalności, rozliczenia projektów oraz niezbędnych dokumentów i załączników;
- Realizacja projektów wpisanych do programu zgodnie z terminarzem i harmonogramem;
- Wsparcie beneficjentów w działaniach rewitalizacyjnych;
- Promocja oraz udzielanie informacji dotyczących GPR;
- Monitoring i ewaluacja GPR, według harmonogramów opracowania, składania, realizacji i rozliczenia poszczególnych projektów z uwzględnieniem ich specyfiki;
- Pomiar efektywności Programu w oparciu o przewidziane wskaźniki;
- Aktualizacja Programu o nowe projekty zgłaszane przez instytucje, organizacje i firmy działające na obszarze rewitalizacji.

Istotnym elementem realizacji procesu rewitalizacji są działania informacyjno – promocyjne, popularyzujące idee programu w celu rozszerzenia grupy potencjalnych odbiorców działań rewitalizacyjnych. Obowiązek realizacji wskazanych prac spoczywa na Zespole ds. Rewitalizacji Gminy oraz Gminie Wola Mysłowska, jako Jednostce Samorządu Terytorialnego.

Skuteczne upowszechnienie i upublicznienie Programu wymaga zastosowania zróżnicowanych instrumentów trafiających do różnorodnych odbiorców. Skutecznymi sposobami włączania interesariuszy w proces wdrażania programu są informacje zamieszczane w lokalnej prasie, w materiałach i broszurach informacyjnych i promocyjnych, a także plakaty informujące o możliwościach pozyskiwania finansowania inwestycji ze środków zewnętrznych. Istotna będzie bezpośrednia prezentacja Programu podczas spotkań z mieszkańcami, przedstawicielami środowisk lokalnych, organizacjami pozarządowymi. Wykorzystanie strony internetowej Urzędu Gminy pozwoli zainteresowanym na łatwy dostęp do podstawowych informacji o GPR oraz aktualnym zaawansowaniu jego realizacji. Inicjowanie współpracy między sektorem publicznym, prywatnym i organizacjami pozarządowymi ułatwi regularne sporządzanie informacji z przebiegu jego realizacji.

II. SYSTEM MONITOROWANIA I OCENY GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI.

II.1. Monitoring programu.

Monitorowanie Gminnego Programu Rewitalizacji to systematyczne i ciągłe zbieranie, analiza i wykorzystywanie informacji o przebiegu wdrażania Programu na potrzeby jego zarządzania, oceny oraz podejmowania decyzji. Proces ten dostarcza niezbędnych informacji na temat postępów realizacji i efektywności wdrażania poszczególnych projektów.

Wójt Gminy Wola Mysłowska, jako podmiot zarządzający wdrażaniem GPR, odpowiada za kreowanie i realizację polityki rozwoju na swoim terenie. Dlatego szczególnie ważnym elementem wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Wola Mysłowska jest umiejętne określenie systemu kontroli i monitorowania realizacji celów. Podstawowym zadaniem tego systemu jest dostarczenie bieżących informacji o tym, czy cele rewitalizacji są osiągame oraz w jakim stopniu. Pozwoli to również na dokładne monitorowanie postępów GPR i ewentualne korygowanie niedociągnięć. Poza tym istotne jest zachowanie trwałości podejmowanych działań, a nie skupianie się na rozwiązaniach tymczasowych i nietrwałych.

Podmiotem odpowiedzialnym za monitorowanie Gminnego Programu Rewitalizacji jest Wójt Gminy, który jest wspierany przez pracowników Urzędu Gminy i jednostki organizacyjne. Bardzo istotną rolę w procesie społecznego monitorowania realizacji GPR będą pełnili sołtysi sołectw wchodzących w skład podobszarów rewitalizacji, którzy przy pomocy mieszkańców będą kontrolować realizację poszczególnych projektów rewitalizacyjnych, a zatem wyznaczonych celów rewitalizacji.

Proces monitorowania obejmuje zbieranie danych obrazujących tempo i jakość wdrażania projektów, ich raportowanie, a następnie interpretowanie informacji opisujących postęp i efekty realizowanego zadania. Obejmuje także okresowe i końcowe sprawozdania z realizacji projektów.

Monitorowanie efektów działań rewitalizacyjnych będzie się odbywało na trzech poziomach:

- **wskaźniki produktu** na poziomie realizowanych projektów: określone indywidualnie dla poszczególnych projektów w podrozdziale 8.1. Lista planowanych podstawowych projektów rewitalizacyjnych,
- **wskaźniki rezultatu** na poziomie realizowanych projektów: określone indywidualnie dla poszczególnych projektów w podrozdziale 8.1. Lista planowanych podstawowych projektów rewitalizacyjnych,
- **wskaźnik oddziaływania** dla Programu rewitalizacji na poziomie celu głównego i celów operacyjnych.

Zestaw wskaźników monitorujących realizację Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Wola Mysłowska wraz ze źródłem pozyskania danych zawiera Załącznik nr 3.

Aby najpełniej odzwierciedlić poprawę sytuacji na podobszarach skazanych do rewitalizacji należy porównać wskaźniki otrzymane na początku tego procesu ze wskaźnikami uzyskanymi na kolejnych etapach oraz po jego zakończeniu.

Przyjęty system monitorowania jest podstawą do efektywnej ewaluacji i aktualizacji GPR w przypadku, gdy stwierdzony zostanie brak osiągnięcia założonych celów. Systematyczna ocena i aktualizacja umożliwi dostosowywanie założeń Gminnego Programu Rewitalizacji do bieżących uwarunkowań zewnętrznych wpływających na efektywność realizacji zaplanowanych działań mających na celu poprawę zdiagnozowanej sytuacji kryzysowej. Ze względu na bardzo ważną rolę mierników diagnostycznych istotne jest uwzględnienie w zasadach monitorowania wskaźników będących podstawą wyznaczenia obszaru zdegradowanego, a także wyznaczających ramy dla działań rewitalizacyjnych. W związku z tym prowadzone będą cykliczne badania (raz na 12 miesięcy) wskaźników diagnostycznych wskazanych w analizie wielokryterialnej. Źródłem danych do badań będą ogólnodostępne statystyki publiczne – GUS, PUP, Komenda Policji, Urząd Gminy, GOPS. Cykliczne pozyskiwanie mierników oraz obliczenie wskaźników będzie się odbywać zgodnie z metodologią zastosowaną w diagnozie – analizie wielokryterialnej.

II.2. Zasady, tryb i metody przeprowadzenia ewaluacji.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Wola Mysłowska to dokument otwarty, który poddawany będzie okresowej analizie, ocenie i aktualizacji. Ewaluacja ma na celu poprawę jakości, skuteczności i spójności realizacji Programu Rewitalizacji w odniesieniu do konkretnych problemów rewitalizowanych podobszarów z

jednoczesnym uwzględnieniem celu głównego Programu i właściwego prawodawstwa lokalnego, krajowego i wspólnotowego dotyczącego m.in. oddziaływania na środowisko projektów zapisanych do realizacji w Programie Rewitalizacji.

Ewaluacja GPR będzie służyć przede wszystkim oszacowaniu osiągnięcia wskaźników monitorujących, a przez to stopnia wdrożenia całego Programu. Określi trafność planowanych, przeprowadzonych i zakończonych projektów w odniesieniu do zidentyfikowanych potrzeb, oraz pozwoli ocenić efekty i korzyści z ich wdrożenia. Ewaluacja Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Wola Mysłowska opiera się na 3 ocenach:

- **ex-ante (przed realizacją GPR)** – uznać można, że ocenę taką przeprowadzono na etapie przygotowywania Gminnego Programu Rewitalizacji, zaś harmonogram projektów sporządzono w oparciu o lokalne potrzeby oraz analizę zgłoszonych fiszek projektowych,
- **on-going (w trakcie realizacji GPR)** – ocenie tej podlegać będą poszczególne projekty w trakcie ich realizacji, system monitorowania i kontroli powinien być ukierunkowany na analizę postępów w realizacji Programu i kontrolę terminów wykonania poszczególnych zadań,
- **ex-post (po zakończeniu realizacji GPR)** – w jej ramach po zakończeniu realizacji GPR przez kolejne pięć lat, w systemie rocznym sporządzane będą raporty celem weryfikacji rzeczywistych i planowanych wskaźników rezultatu i oddziaływania.

W raporcie ewaluacyjnym należy wziąć pod uwagę następujące kryteria ewaluacyjne: trafność, skuteczność, efektywność (przy ewaluacji on-going) oraz skuteczność, efektywność, użyteczność, trwałość (przy ewaluacji ex-post). Wójt Gminy oceniając realizację Gminnego Programu Rewitalizacji będzie brał pod uwagę 5 kryteriów:

- **trafność** – kryterium pozwalające ocenić, do jakiego stopnia cele GPR odpowiadają potrzebom i priorytetem wskazanym w odniesieniu do podobszarów rewitalizacji,
- **skuteczność** – kryterium, które pozwala sprecyzować, do jakiego stopnia cele przedsięwzięcia zdefiniowane na etapie GPR zostały osiągnięte,
- **efektywność** – kryterium, które pozwala ocenić poziom „ekonomiczności” GPR,
- **użyteczność** – kryterium pozwalające ocenić, do jakiego stopnia oddziaływanie GPR odpowiada potrzebom grup docelowych,
- **trwałość** – kryterium pozwalające ocenić na ile można się spodziewać, że pozytywne zmiany wywołane oddziaływaniem GPR będą trwać po zakończeniu jego wdrażania.

Wszelkie dokumenty ewaluacyjne, sprawozdania z realizacji inwestycji oraz sprawozdania okresowe realizacji Programu Rewitalizacji będą adresowane do Wójta i Komitetu ds. Rewitalizacji.

Wszelkie rozbieżności pomiędzy ustaleniami GPR a jego rzeczywistym wykonaniem będą szczegółowo wyjaśnione, natomiast końcowy raport ewaluacyjny będzie publicznie dostępny w tym poprzez umieszczenie na stronie internetowej gminy – <https://wolamyslowska.com.pl/> (wersja elektroniczna) oraz wyłożony do wglądu w sekretariacie Urzędu Gminy (wersja papierowa).

11.3. Zasady i tryb aktualizacji programu.

Proces rewitalizacji ze względu na długoletni wymiar, będzie podlegał wpływowi czynników zewnętrznych w tym niezależnych do jednostki samorządu, co implikuje konieczność założenia okresowej aktualizacji GPR oraz aktualizacji nadzwyczajnej w razie zaistnienia takiej konieczności.

System monitorowania i ewaluacji będzie podstawą do podjęcia działań naprawczych i aktualizacji Programu Rewitalizacji w przypadku, gdy stwierdzony zostanie brak osiągnięcia założonych celów, zaistnieje potrzeba wprowadzenia do programu nowego zadania/zadań, zmiany harmonogramu realizacji, planu finansowego lub konieczność aktualizacji wskaźników. Ponadto, w przypadku wystąpienia nagłych zmian w otoczeniu wpływających na GPR, może nastąpić aktualizacja nadzwyczajna. Wprowadzenie poprawek i aktualizacji dokumentu będzie każdorazowo wymagało uchwalenia zmian przez Radę Gminy wraz z ich uzasadnieniem merytorycznym, tak by Program mógł w dalszym ciągu spełniać swoje zadania operacyjne.

Na etapie realizacji GPR mogą być włączani dodatkowi partnerzy (zarówno nowi, jak i zastępujący dotychczas funkcjonujących w Programie), pod warunkiem spełniania celów i założonych wskaźników. Ze względu na ograniczone zasoby finansowo-rzeczowe (ograniczony budżet i potencjał instytucjonalno-organizacyjny) projekty, które zostaną dopisane do Programu, muszą być zgodne z politykami i programami lokalnymi, regionalnymi, krajowymi i europejskimi oraz z wynikać ze zidentyfikowanych pilnych potrzeb społeczności lokalnej, jak również

wywierać pozytywny wpływ na osiągnięcie spójności przestrzennej i społeczno-gospodarczej. Dodatkowo będzie prowadzona obserwacja przedsięwzięć zgodnych z celami Programu, podejmowanych przez mieszkańców i organizacje pozarządowe samodzielnie lub z wykorzystaniem różnych źródeł wsparcia. W ramach kierunków działań prowadzone będą konsultacje dla mieszkańców, przez pracowników gminy. Założono również świadczenie pomocy doradczej w ramach grup samopomocowych mieszkańców, tak aby obopólnie mogli wymieniać między sobą usługi.

Procedura okresowej aktualizacji Gminnego Programu Rewitalizacji obejmuje następujące kroki:

- Zainteresowane podmioty, działające na podobszarach wskazanych do rewitalizacji w ramach GPR lub zainteresowane podjęciem takiej działalności, w zakresie przyczyniającym się do realizacji celów rewitalizacji, zgłaszają swoje propozycje w formie pisemnej do Urzędu Gminy Wola Mysłowska lub zgłaszają karty projektu umieszczone na stronie internetowej gminy.
- Wójt Gminy wraz z Komitetem ds. Rewitalizacji dokonuje weryfikacji zgłoszonych propozycji i wydaje opinię odnośnie włączenia lub odmowy włączenia zgłoszonego działania bądź innej proponowanej zmiany do Gminnego Programu Rewitalizacji.
- Jeżeli planowane zmiany wymagają: włączenia do GPR nowych projektów, modyfikacji założonych celów bądź też wyznaczonych kierunków działań warunkujących powodzenie rewitalizacji, Wójt Gminy przy współpracy z Komitetem ds. Rewitalizacji podejmuje decyzję o przystąpieniu do aktualizacji Gminnego Programu Rewitalizacji.

W celu przejrzystości GPR dla wszystkich zaangażowanych instytucji oraz partnerów, zmiany będą sygnalizowane w odpowiednim załączniku do uchwały Rady Gminy w postaci rejestru zmian.

12. OKREŚLENIE NIEZBĘDNYCH ZMIAN W UCHWAŁACH.

Gmina Wola Mysłowska nie posiada lokali wchodzących w skład zasobu mieszkaniowego tym samym brak odniesienia się ustawowego obowiązku posiadania Wieloletniego Programu Gospodarowania Mieszkaniowym (skrót. WPGMZG). Wszystkie pozostałe plany i programy strategiczne są spójne z treścią GPR i nie wymagają zmian bądź aktualizacji.

Tabela 14. Dokumenty wykonawcze w gminie Wola Mysłowska.

Lp.	Nazwa dokumentu	Okres obowiązywania	Uwagi / wytyczne
1.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Wola Mysłowska ²¹	2004-bezterminowo	Aktualny, nie wymaga zmian
2.	Program Usuwania Wyrobów Zawierających Azbest dla Gminy Wola Mysłowska na lata 2009 – 2032 ²²	2009-2023	Aktualny, nie wymaga zmian
3.	Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Wola Mysłowska na lata 2015-2020 z perspektywą do roku 2030 ²³	2015-2030	Aktualny, nie wymaga zmian
4.	Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Wola Mysłowska na lata 2019-2025 ²⁴	2019-2025	Aktualny (aktualizacja o inwestycje zapisane w GPR – po uchwaleniu)
5.	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wola Mysłowska ²⁵	2019-bezterminowo	Aktualny, nie wymaga zmian

²¹ uchwała nr X/83/2004 Rady Gminy Wola Mysłowska z dnia 19 marca 2004 r. (Dz.Urz.Woj.Lub. Nr 8 z 11.05.2004 r., poz. 1402) ze zmianami wynikającymi z uchwał: nr III/13/2006 z dnia 19 grudnia 2006 r., nr VI/31/2011 z dnia 29 kwietnia 2011 r., nr XVI/88/2012 z dnia 17 sierpnia 2012 r., nr XVII/96/2020 z dnia 6 listopada 2020 r., nr XXVII/157/2021 z 30 grudnia 2021 r.

²² uchwała nr XIX/148/08 Rady Gminy Wola Mysłowska z dnia 20 listopada 2008 r.

²³ uchwała nr XIII/68/2020 Rady Gminy Wola Mysłowska z dnia 28 lutego 2020 r.

²⁴ uchwała nr XXVII/156/2021 Rady Gminy Wola Mysłowska z dnia 30 grudnia 2021 r. zmieniona uchwałą nr XXXIV/213/2022 Rady Gminy Wola Mysłowska z dnia 27 grudnia 2022 r.

²⁵ uchwała nr IX/50/2019 Rady Gminy Wola Mysłowska z dnia 4 listopada 2019 r.

6.	Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2021-2024 ²⁶	2021-2024	Aktualny, nie wymaga zmian
7.	Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Wola Mysłowska na lata 2021-2025 ²⁷	2021-2025	Aktualny, nie wymaga zmian
8.	Strategia Rozwoju Gminy Wola Mysłowska na lata 2021-2030 ²⁸	2021-2030	Aktualny, nie wymaga zmian
10.	Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Wola Mysłowska na lata 2021 - 2030 ²⁹	2021-2030	Aktualny, nie wymaga zmian

13. SPECJALNA STREFA REWITALIZACJI.

Na obszarze rewitalizacji w Gminie Wola Mysłowska składającym się z czterech podobszarów: 1 – Lisikierz, 2 – Ksawerynów, 3 – Mysłów, 4 – Wandów nie będzie ustanowiona Specjalna Strefa Rewitalizacji, o której mówią art. 25 do art. 36 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji.

14. REALIZACJA GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI W ZAKRESIE PLANOWANIA I ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO.

Nie stwierdza się sprzeczności pomiędzy treścią GPR, w tym planowanymi działaniami rewitalizacyjnymi, ustaleniami zawartymi w *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wola Mysłowska*³⁰ oraz zapisami *Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Wola Mysłowska*³¹.

²⁶ uchwała nr XXVI/151/2021 Rady Gminy Wola Mysłowska z dnia 30 listopada 2021 r.

²⁷ uchwała nr XXVI/152/2021 Rady Gminy Wola Mysłowska z dnia 30 listopada 2021 r.

²⁸ uchwała nr XXIII/135/2021 Rady Gminy Wola Mysłowska z dnia 9 lipca 2021 r.

²⁹ uchwała nr XXVI/150/2021 Rady Gminy Wola Mysłowska z dnia 30 listopada 2021 r.

³⁰ uchwała nr IX/50/2019 Rady Gminy Wola Mysłowska z dnia 4 listopada 2019 r.

³¹ uchwała nr X/83/2004 Rady Gminy Wola Mysłowska z dnia 19 marca 2004 r. (Dz.Urz.Woj.Lub. Nr 8 z 11.05.2004 r., poz. 1402) ze zmianami wynikającymi z uchwał: nr III/13/2006 z dnia 19 grudnia 2006 r., nr VI/31/2011 z dnia 29 kwietnia 2011 r., nr XVI/88/2012 z dnia 17 sierpnia 2012 r., nr XVII/96/2020 z dnia 6 listopada 2020 r., nr XXVII/157/2021 z 30 grudnia 2021 r.

Spis rysunków

Rysunek 1. Położenie gminy Wola Mysłowska w województwie lubelskim.....	5
Rysunek 2. Podobszary rewitalizacji w gminie Wola Mysłowska.	8
Rysunek 3. Schemat metodologiczny.	9

Spis tabel

Tabela 1. Dane podobszarów rewitalizacji.....	7
Tabela 2. Wskaźniki analityczne.....	9
Tabela 3. Powody przyznania pomocy społecznej w gminie Wola Mysłowska w latach 2016-2020.	12
Tabela 4. Wskaźnik syntetyczny - Bezrobocie.....	13
Tabela 5. Wskaźnik syntetyczny - Problemy społeczne.....	14
Tabela 6. Naruszenia bezpieczeństwa w gminie Wola Mysłowska w latach 2016-2020.....	15
Tabela 7. Bezpieczeństwo - wskaźnik syntetyczny.....	15
Tabela 8. Poziom uczestnictwa w życiu publicznym - wskaźnik syntetyczny.	16
Tabela 9. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON w gminie Wola Mysłowska w latach 2016 - 2020.	18
Tabela 10. Przedsiębiorczość mieszkańców - wskaźnik syntetyczny.	18
Tabela 11. Ochrona przyrody i zagrożenia - wskaźnik syntetyczny.	20
Tabela 12. Jakość infrastruktury publicznej - wskaźnik syntetyczny.....	20
Tabela 13. Dostępność infrastruktury technicznej - wskaźnik syntetyczny.....	21
Tabela 14. Dokumenty wykonawcze w gminie Wola Mysłowska.	37

Załączniki

Załącznik nr 1. Załącznik graficzny przedstawiający podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji sporządzony na mapie w skali co najmniej 1:5000.

Załącznik nr 2. Lista wskaźników monitorujących na poziomie projektów i programu.